

2010.GADA ZIEMAS SESIJA SAEIMĀ

DARBS KOMISIJĀS

08.01.2010. – 31.03.2010.



SATURS

SAEIMAS KOMISIJAS	4
ĀRLIETU KOMISIJA	5
BUDŽETA UN FINANŠU (NODOKĻU) KOMISIJA	9
JURIDISKĀ KOMISIJA	13
CILVĒKTIESĪBU UN SABIEDRISKO LIETU KOMISIJA	21
IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS UN ZINĀTNES KOMISIJA	26
AIZSARDZĪBAS, IEKŠLIETU UN KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS KOMISIJA	32
VALSTS PĀRVALDES UN PAŠVALDĪBAS KOMISIJA	37
TAUTSAIMNIECĪBAS, AGRĀRĀS, VIDES UN REĢIONĀLĀS POLITIKAS KOMISIJA	43
SOCIĀLO UN DARBA LIETU KOMISIJA	50
MANDĀTU, ĒTIKAS UN IESNIEGUMU KOMISIJA	56
PIEPRASĪJUMU KOMISIJA	58
PUBLISKO IZDEVUMU UN REVĪZIJAS KOMISIJA	60
SAIMNIECISKĀ KOMISIJA	62
NACIONĀLĀS DROŠĪBAS KOMISIJA	64
PILSONĪBAS LIKUMA IZPILDES KOMISIJA	66
EIROPAS LIETU KOMISIJA	68



Godātie lasītāji!

Latvijas Republikas Saeima nodod jūsu vērtēšanai 2010.gada ziemas sesijas pārskatu – parlamenta komisiju veiktā darba apkopojumu šajā ļoti spraigajā ziemā.

Kā jau ierasts, pārskats sniedz ieskatu Saeimas komisiju paveiktajā, atspoguļo parlamenta veiktos darbus un pieņemtus likumdošanas aktus. Taču Saeimas sesijas pārskats nav tikai parlamenta paveiktā atspoguļojums vien – tajā uzmanīgs vērotājs atradīs daudz vairāk, jo tieši Saeimā skatītie dokumenti, pieņemtie lēmumi un likumi lielā mērā atspoguļo valsts politiskās un ekonomiskās aktualitātes. Sesijas pārskats ir kā spogulis, kurā redzam, kas svarīgs un būtisks bijis Latvijai aizvadītajā laika periodā.

2010.gada ziemas sesijā Saeima spējusi atzīt un labot arī iepriekš pieļautās kļūdas. Tas liecina par parlamenta spēju aktīvi komunicēt ar sabiedrību un ņemt vērā sociālo partneru viedokli. Kā piemēri jāmin lēmums par ieturētās pensiju daļas atgriešanu, kā arī lēmums atjaunot samazināto pievienotās vērtības nodokļa likmi viesnīcām. Savukārt grozījumi Darba likumā un izmaiņas Darba aizsardzības likumā atvieglos uzņēmēju ikdienu. Saeima ir gatava diskusijām ar sabiedrību, ar nevalstiskajām organizācijām un sociālajiem partneriem. Saeimā esam spējuši analizēt pieņemto lēmumu sekas un arī sarežģītā situācijā rast risinājumus.

Arī nākamais Saeimas darba periods nebūs viegls. Situācija valstī joprojām prasa ievērot gan finanšu disciplīnu, gan turpināt darbu pie valsts pārvaldes sistēmas optimizācijas. Savukārt mūsu sadarbība ar starptautiskajiem partneriem – maksimālu darba organizāciju, politisku atbildību un sadarbību starp valdošās koalīcijas un opozīcijas partijām. Tas nozīmē, ka mūs gaida nopietns darbs, kuru, cerams, neietekmēs priekšvēlēšanu situācija ar tai raksturīgiem populistiskajiem priekšlikumiem un rīcību.

Tomēr es ticu, ka šobrīd esam uz pareizā ceļa un tagad mums grūtākais jau ir aiz muguras. Tagad priekšā ekonomikas atveseļošanās laiks, kad pamazām varam atkal atgriezties uz augšupejoša ceļa.

Patiesā cieņā,

Gundars Daudze,
Saeimas priekšsēdētājs

SAEIMAS KOMISIJAS

Pēc Saeimas sanāksšanas parlaments izveido komisijas, nosakot to locekļu skaitu un uzdevumus. Komisijas tiek veidotas, ievērojot frakciju proporcionālu pārstāvību. Izņēmums ir Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija un Nacionālās drošības komisija, kurās ir pa vienam pārstāvim no katras frakcijas. Darbu sagatavošanai vai sevišķu uzdevumu veikšanai komisija var izveidot ne vairāk kā divas apakškomisijas. Savukārt atsevišķu likumdošanas uzdevumu veikšanai Saeima var veidot speciālas komisijas, tāpat noteiktiem gadījumiem var iecelt arī parlamentārās izmeklēšanas komisijas.

Parlamentā pastāvīgi darbojas Saeimas kārtības rullī noteiktās komisijas, kas strādā noteiktā likumdošanas jomā vai pilda citus uzdevumus, piemēram, izskata deputātu pieprasījumus, vērtē publisko izdevumu pamatotību, izskata iespējamus deputātu ētikas pārkāpumus vai izvērtē Latvijas nacionālās pozīcijas Eiropas Savienības (ES) jautājumos. Patlaban Saeimā darbojas 16 komisijas un deviņas apakškomisijas.

Saeimas komisijas sagatavo izskatīšanai lietas, kas tiek apspriestas Saeimas sēdēs. Pamatojoties uz Saeimas lēmumiem, komisijas izskata likumprojektus, priekšlikumus un iesniegumus.

Otrs komisiju darba virziens ir izpildvaras darbības uzraudzīšana, izskatot sabiedrībā aktuālus jautājumus un spriežot par nepieciešamajiem uzlabojumiem ministriju, valsts un pašvaldību iestāžu darbā. Komisijas organizē regulāras tikšanās ar ministriem vai attiecīgo institūciju pārstāvjiem, lai apspriestu komisijas kompetencē esošos jautājumus, kā arī sniedz savas rekomendācijas un ieteikumus izpildvaras darba uzlabošanai, tādējādi realizējot parlamentāro kontroli pār valdības darbu.

Lemjot par atbalstu likumprojektiem un vērtējot izpildvaras darbu, komisiju deputāti uzklausa atbildīgo ministriju argumentus, kā arī nozares lietpratēju, sociālo partneru un nevalstisko organizāciju viedokļus. Komisiju sēdēs sastopas dažādas intereses, atšķirīgi politiskie uzskati un daudzpusīgi viedokļi par to, kāds būtu piemērotākais konkrētās problēmas risinājums.

ĀRLIETU KOMISIJA

Komisija izskata ar ārlietām saistītus tiesību aktus, kā arī veic parlamentāro kontroli pār ārlietu jomu. Pirms apspriešanas Saeimas sēdē komisija izskata un lemj par starpvalstu līgumiem, Latvijas pievienošanos starptautiskām konvencijām, kā arī citiem ar ārlietām saistītiem jautājumiem. Komisijā tiek saskaņotas mūsu valsts ārpolitikas nostādnes un priekšlikumi starpvalstu attiecību attīstībai. Komisija izskata un apstiprina nominēto Latvijas vēstnieku kandidatūras, tās viedoklis ir rekomendējošs Valsts prezidentam, kurš ieceļ vēstniekus amatā. Tāpat komisija vērtē Latvijas vēstniecību darbu. Komisija arī veic aktīvu darbu starptautiskajā līmenī, skaidrojot valsts ārpolitikas nostādnes.



Pie galda no kreisās: A.Bērziņš, S.Mirskis.

Komisijas sastāvs:

Andris Bērziņš (LPP/LC)

Jānis Eglītis (TP)

Sergejs Mirskis (SC)

Guntis Jānis Eniņš (ZZS)

Uldis-Ivars Grava (JL)

Leopolds Ozoliņš (ZZS)

Artis Pabriks

Vaira Paegle (PS)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Ārlietu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087315

E-pasts: cfa@saeima.lv



Ziemas sesijā Ārlietu komisija turpināja darbu pie vairāku Latvijai būtisku starptautisko līgumu ratifikācijas. Mūsu dienaskārtībā bija arī parlamentārā kontrole pār diplomātiskā dienesta darbu un tikšanās gan ar Latvijas, gan ārvalstu Ārlietu ministriju pārstāvjiem.

Tomēr visnozīmīgākais šajā sesijā bija martā notikusī komisijas deputātu vizīte ASV. Uz Vašingtonu devāmies, lai stiprinātu kontaktus ar ASV parlamentāriešiem, kā arī Valsts departamenta un Nacionālās drošības padomes atbildīgajām amatpersonām.

Liels gandarījums, ka vizītes gaitā mums bija patiešām augsta līmeņa tikšanās, turklāt bija redzams, ka tās nav formālas, ASV puse ir patiesi tajās ieinteresēta un atsevišķām sarunām bija atvēlēts līdz pat stundai ilgs laiks.

Tikāmies gan ar ASV prezidenta pārstāvētās demokrātu partijas kongresmeņiem Bilu Delahantu un Džonu Teneru, gan ar republikāņu senatoriem Džonu Makeinu, Džordžu Voinoviču un kongresmeni Džonu Šimkusu. Tāpat ļoti vērtīgas bija tikšanās ar Pamelu Kvanrudu, kura Valsts departamentā atbild par ASV Eiropas politikas veidošanu, kā arī ar Nacionālās drošības padomes Krievijas jautājumu ģenerāldirektoru Maiklu Makfaulu.

Tiekoties ar ASV politiķiem, vislielākā uzmanība bija pievērsta trim galvenajiem jautājumu blokiem, kuri saistīti gan ar NATO nākotni, gan ASV un Latvijas ekonomisko un militāro sadarbību. Pirmkārt, pārrunājām jaunās NATO stratēģiskās koncepcijas izstrādes gaitu, izklāstot Latvijas redzējumu un mūsu valsts īpašās intereses. Akcentējām nepieciešamību Ziemeļatlantijas alianses lomu un spēku stiprināt ne tikai formāli „uz papīra”, bet arī reālā darbībā.

Otrkārt, rosinājām palielināt NATO redzamu klātbūtni Latvijā. Būtiski, lai Latvijas iedzīvotāji redzētu nepārprotamus apliecinājumus tam, ka Latvija ir pilntiesīga NATO dalībvalsts. Par šādām zīmēm var kalpot gan augsta līmeņa NATO amatpersonu vizītes, gan militārās mācības.

Aktīvi spriedām arī par jautājumiem, kas saistīti ar NATO ziemeļu tranzīta ceļu, pa kuru cauri Rīgai uz Afganistānu tiek transportētas nemilitārās kravas. Aicinājām perspektīvā domāt par tranzīta ceļa ekonomiskās lomas palielināšanu. ASV amatpersonas, tostarp Nacionālās drošības padomes Krievijas jautājumu ģenerāldirektors Maikls Makfauls, ļoti atzinīgi vērtēja šī tranzīta koridora darbību un bija arī pozitīvi noskaņotas par tā paplašināšanas iespējām.

Visbeidzot, tiekoties gan ar NATO Parlamentārās Asamblejas prezidentu, demokrātu kongresmeni Džonu Teneru, gan citiem ASV parlamentāriešiem, pārrunājām arī gaidāmo NATO Parlamentārās Asamblejas sesiju, kas šī gada pavasarī notiks Rīgā.

Andris Bērziņš,
Ārlietu komisijas priekšsēdētājs

Saeima ziemas sesijā ir pieņēmusi virkni komisijas sagatavotu likumu. Turpinājumā īsumā par katru no tiem.

Par Nolīgumu starp ES un Dienvidāfrikas Republiku

Saeima 28.janvārī ratificēja Nolīgumu starp Eiropas Kopieni un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Dienvidāfrikas Republiku, no otras puses, ar ko groza nolīgumu par tirdzniecību, attīstību un sadarbību. Nolīgums paredz izmaiņas attiecībā uz turpmāku tirdzniecības liberalizāciju, nelielus pielāgojumus attīstības sadarbības sadaļā, vairāku noteikumu formulējumu par ekonomisko sadarbību un sadarbību citās jomās atjaunināšanu un jaunu noteikumu iekļaušanu tādās jomās kā terorisms, Starptautiskā krimināltiesā, masu iznīcināšanas ieroči, algotņi un vieglie ieroči.

Ratificē konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām

Saeima 28.janvārī galīgajā lasījumā pieņēma Ārlietu komisijas sagatavoto likumu, ar kuru tiek ratificēta ANO konvencija „Par personu ar invaliditāti tiesībām”. Konvencijas mērķis ir veicināt, aizsargāt un nodrošināt to, lai personas ar invaliditāti varētu pilnībā un vienlīdzīgi ar citām personām izmantot visas cilvēktiesības un pamatbrīvības un veicināt tām piemītošās cieņas ievērošanu.

Konvencijas dalībvalstis apņemas nodrošināt un veicināt to, lai visas personas ar invaliditāti varētu pilnībā īstenot visas cilvēktiesības un pamatbrīvības bez jebkāda veida diskriminācijas invaliditātes dēļ. Katrai dalībvalstij jānosaka pasākumi, kas pakāpeniski īstenotu ekonomiskās, sociālās un kultūras tiesības, šim mērķim maksimāli izmantojot pieejamo resursu iespējas. Latvija ir pēdējā ES dalībvalsts, kura ratificē šo konvenciju.

Konvencija par starptautiskas nozīmes mitrājiem

Saeima 18.martā galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus likumā „Par 1971.gada 2.februāra Konvenciju par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi”. Grozījumi nepieciešami, lai atbilstoši administratīvi teritoriālajai reformai precizētu likumā minēto ezeru, purvu un mitrāju atrašanās vietas.

Ārlietu komisijas dienaskārtībā ziemas sesijā bija arī citi aktuāli jautājumi.

Tikšanās ar Baltkrievijas parlamenta Ārlietu komisijas priekšsēdētāju

Tiekoties ar Baltkrievijas Nacionālās sapulces Pārstāvju palātas Ārlietu un NVS lietu komisijas priekšsēdētāju Sergeju Maskeviču, komisijas deputāti 12.februārī pārrunāja iespējas veicināt abu valstu ekonomiskos sakarus, sadarbību izglītībā, kā arī Baltkrievijas attiecības ar ES.

Deputāti pauda gandarījumu par Latvijas un Baltkrievijas divpusējo attiecību dinamiku, it īpaši ekonomiskās sadarbības un pārrobežu kontaktu jomās. Deputāti prognozēja, ka jaunu impulsu abu valstu attiecībās dos arī plānotā vienošanās par robežas šķērsošanas atvieglojumiem pierobežas iedzīvotājiem.

Arī Baltkrievijas parlamenta Ārlietu komisijas priekšsēdētājs atzina plānotās vienošanās nozīmi, atzīmējot, ka robežšķērsošanas atvieglojumu piemērošana 50 kilometru platai pierobežas joslai stiprinās uzņēmēju un pierobežas iedzīvotāju kontaktus. Baltkrievija velta lielu uzmanību ekonomiskās sadarbības stiprināšanai ar Latviju, apliecināja baltkrievu parlamentārietis.

Diskusija par ES Ārējās darbības dienesta izveidi

Komisijas deputāti aicināja Ārlietu ministriju nodrošināt, lai Latvijas diplomāti pēc iespējas plašāk būtu pārstāvēti jaunveidojamajā ES Ārējās darbības dienestā. Deputāti pauda viedokli, ka Latvijai jācenšas panākt, lai mūsu valsts diplomāti būtu pārstāvēti visos jaunā dienesta līmeņos.

Tikšanās ar Grieķijas ārlietu ministru

Tiekoties ar Grieķijas Republikas ārlietu ministra aizvietotāju Dimitru Drucu (*Dimitris P. Droutsas*), deputāti pārrunāja abu valstu divpusējās politiskās un ekonomiskās attiecības, kā arī sadarbību ES.

Komisijas priekšsēdētājs Andris Bērziņš Latvijas un Grieķijas attiecības raksturoja kā lieliskas, par ko liecina aktīva augsta līmeņa amatpersonu vizīšu apmaiņa. Puses bija vienprātis par parlamentāro kontaktu nozīmi, īpaši parlamentu nozaru komisiju un deputātu sadraudzības grupu līmenī.

Savukārt, runājot par Latvijas un Grieķijas sadarbību ES, A.Bērziņš vērta uzmanību uz apstākli, ka abas valstis atrodas ES perifērijā un abām ir ES ārējā robeža. Tas nozīmē, ka tām nākas saskarties ar līdzīgām problēmām, kurām nepieciešams koordinēts ES līmeņa risinājums, uzsvēra komisijas priekšsēdētājs. Tikšanās laikā amatpersonas pārrunāja arī situāciju Balkānos un šī reģiona valstu eiropintegrācijas procesu.



Komisijas sēdē. No kreisās: U.I.Grava, J.Eglītis, V.Paegle, G.J.Eniņš, A.Pabriks.

Tikšanās ar komisāru Andri Piebalgu

Ārlietu komisijas un Eiropas lietu komisijas deputāti, tiekoties ar ES attīstības sadarbības komisāru Andri Piebalgu, atzinīgi vērtēja komisāra līdzšinējo darbu. Deputāti akcentēja jaunā amata nozīmību, kas ļaus A.Piebalgam ņemt aktīvu dalību ES vienotās ārpolitikas veidošanā.

A.Piebalgs strādās ciešā sadarbībā ar Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos Ketrīnu Eštoni, un viņam uzticētā attīstības sadarbība ir viens no būtiskākajiem ES ārējās politikas instrumentiem, teica Ārlietu komisijas priekšsēdētājs Andris Bērziņš. Viņš arī pauda cerību, ka A.Piebalga jaunais amats arī Latvijā palielinās izpratni par attīstības sadarbības nozīmību.

BUDŽETA UN FINANŠU (NODOKĻU) KOMISIJA

Komisija pirms Saeimas balsojumiem izskata likumprojektus, kas saistīti ar valsts budžetu, finansēm un nodokļiem. Tāpat komisija skata ziņojumus par valsts ekonomikas attīstības tendencēm, problēmām un nākotnes perspektīvām, kā arī regulāri iepazīstas ar Finanšu ministrijas ziņojumiem par budžeta izpildi. Ikdienas darbā komisija pārrauga Finanšu ministrijas, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas un Latvijas Bankas darbu. Komisijas darbā iesaistīta arī Latvijas Pašvaldību savienība, profesionālās asociācijas, valsts pārvaldes institūcijas un nevalstiskās organizācijas.



Komisijas sēdē. No kreisās: B.Rivža, G.Bērziņš, A.Rugāte.

Komisijas sastāvs:

Guntis Bērziņš (JL)

Baiba Rivža (ZZS)

Karina Pētersone (LPP/LC)

Imants Kalniņš (TB/LNNK)

Alberts Krūmiņš (JL)

Kārlis Leiškalns (TP)

Miroslavs Mitrofanovs (PCTVL)

Skaidrīte Pilāte (ZZS)

Ivans Ribakovs (SC)

Anta Rugāte (TP)

Atis Slakteris (TP)

Kārlis Šadurskis (PS)

Aigars Štokenbergs

Aleksejs Vidavskis (SC)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedre

sekretāre

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087318

E-pasts: budzeta.komisija@saeima.lv



Atskatoties uz padarīto, jāatzīmē, ka aizvadītajā ziemas sesijā bez likumprojektu izskatīšanas mēs detalizēti apspriedām arī aktuālo ekonomisko situāciju un jaunākos nodokļu ieņēmumu rādītājus. Tendencēm valsts finansēs un ekonomikā aktīvi sekosim arī turpmāk.

Tāpat komisijā vērtējam, kādas izmaiņas nodokļu politikā plānotas nākamgad. Jautājums par vēlamajām un iespējamajām pārmainām nodokļos izraisīja dzīvu diskusiju un viedokļu dažādību.

Ziemas sesijā turpinājām sadarbību ar mūsu pārraudzībā esošajām iestādēm – atkārtoti apmeklējām Finanšu un kapitāla tirgus komisiju, lai padziļināti iepazītos ar aktuālo situāciju banku sektorā.

Komisijas kompetencē šajā sesijā bija arī lēmuma projekta sagatavošana par uzdevumu valdībai aizņemties finanšu līdzekļus no starptautiskajiem aizdevējiem. Izskatījām arī vairākus finanšu ministra lūgumus par apropriācijas palielināšanu.

Manuprāt, visspilgtākais notikums mūsu komisijai šajā laikā bija darba vizīte uz Latvijas pierobežu pie Viļakas, lai nepastarpināti iepazītos ar vietējo cilvēku dzīvi un ekonomisko situāciju šajā reģionā. Viļakas novada lielākajā zemnieku saimniecībā „Kotiņi” tikāmies ar reģiona zemniekiem un uzklusījām viņu komentārus par nodokļu problēmām. Savukārt ar Viļakas, Balvu, Rugāju un Baltinavas pašvaldību un pagastu pārvalžu vadītājiem pārrunājām novadiem sasāpējušus jautājumus. Apmeklējām arī Vientuļu robežkontroles punktu, lai iepazītos ar pasākumiem cīņā ar nelegālo cigarešu un alkohola kontrabandu. Par šīs vizītes ierosinājumu un organizēšanu vēlos pateikties komisijas deputātei Skaidrītei Pilātei.

Diezgan sarežģīts darbs komisijai šajā sesijā bija pie grozījumiem pievienotās vērtības nodokļa likumā, lai samazinātu nodokļa likmi viesnīcām un tūristu mītnēm. Lai rastu visoptimālāko risinājumu, vairākās sēdēs uzklusījām tūrisma nozares cilvēkus un kopā ar finanšu ekspertiem padziļināti analizējām nodokļa samazinājuma fiskālo ietekmi uz valsts budžetu un ekonomiku kopumā.

Tāpat liels darbs ieguldīts, kopā ar Saeimas Juridisko biroju gatavojot Maksājumu pakalpojumu likuma redakciju, kas turpmāk regulēs šo nozari. Līdz ar jaunā likuma pieņemšanu un stāšanās spēkā maksājumu pakalpojumus iedzīvotājiem varēs sniegt plašāks uzņēmēju loks.

Noslēgumā vēlos no sirds pateikties visiem komisijas darbiniekiem par neatsveramo atbalstu, bez kura komisijas darbs nav iedomājams.

Guntis Bērziņš,
Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšsēdētājs

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ziemas sesijā sanāca uz 27 sēdēm, kurās strādāja ar likumprojektu sagatavošanu izskatīšanai Saeimā un apsprieda citas aktualitātes.

Iekšējā audita kārtību noteiks likums

Saeima 11.februārī pieņēma komisijas virzīto iekšējā audita likumu, kas regulē iekšējā audita sistēmas izveidošanu, darbību un koordināciju valsts iestādēs, kā arī iekšējo auditoru tiesības un pienākumus.

Jaunais likums nosaka, ka, sākot ar šī gada 1.jūniju, iekšējā audita struktūrvienība būs nepieciešama tikai ministrijās un Ministru prezidentam tieši padotajās institūcijās. Ministrijas padotībā esošajās iestādēs šāda struktūrvienība būs jāveido tikai tad, ja to nosaka ES vai ārvalstu finanšu palīdzību reglamentējošie tiesību akti.

Maksājumu pakalpojumus regulēs likums

Saeimā 25.februārī pieņemtais jaunais Maksājumu pakalpojumu likums regulēs to uzņēmēju darbību, kas sniedz maksājumu pakalpojumus.

Jaunajā likumā noteikts maksājumu pakalpojumu sniedzēju loks un prasības šī pakalpojuma sniegšanai. Tāpat likums regulē maksājumu pakalpojumu sniedzēju un izmantotāju savstarpējās attiecības, tiesības, pienākumus un atbildību.

Likums reglamentē maksājumu iestāžu tiesisko statusu, darbību un atbildību un nosaka, ka komercsabiedrībai, kas vēlēšies sniegt maksājumu pakalpojumus, Finanšu un kapitāla tirgus komisijā būs jāsaņem licence. Atļauju nevajadzēs, ja uzņēmējs būs reģistrējies komercreģistrā.

Maksājumu iestāžu darbību uzraudzīs Finanšu un kapitāla tirgus komisija, un tai būs tiesības noteikt arī citas likumā neminētas licencēto maksājumu iestāžu darbību regulējošas prasības, lai mazinātu šo iestāžu darbības risku un aizsargātu maksājumu pakalpojumu izmantotājus.

Jaunais regulējums nosaka, ka par maksājumu iestādes valdes priekšsēdētāju un valdes locekli var būt persona, kas ir kompetenta finanšu vadības jautājumos, kurai ir augstākā izglītība un triju gadu profesionālā darba pieredze. Šādas komercsabiedrības vadītājiem ir jābūt ar nevainojamu reputāciju un viņiem nedrīkst būt atņemtas tiesības veikt komercdarbību.

Likumā noteiktas arī prasības patērētāju tiesību aizsardzībai un kārtība strīdu izšķiršanai.



Komisijas 24.marta sēdē.

Samazinātā PVN likme tūristu mītnēm un preses izdevumiem

Saeima 25.martā kā steidzamus pieņēma grozījumus likumā „Par pievienotās vērtības nodokli”, kas paredz viesu izmitināšanas pakalpojumiem tūristu mītnēs piemērot pievienotās vērtības nodokļa (PVN) pazemināto 10 procentu likmi iepriekšējās 21 procenta likmes vietā.

Pazemināto likmi viesu izmitināšanai viesnīcās, moteļos, viesu mājās un tūrisma mītnēs plānots piemērot no šī gada 1.maija, un tas ļaus Latvijas tūrisma nozarei atgūt konkurētspēju un nodrošināt darba vietas, kā arī uzlabot valsts ārējās tirdzniecības bilanci.

Izmaiņas PVN likumā arī paredz, ka līdz 2012.gadam tiek saglabāta pazeminātā 10 procentu likme avīzēm, žurnāliem, biļeteniem un citiem periodiskajiem izdevumiem.

Uzdevums valdībai aizņemt finansu līdzekļus

Saeima 21.janvāra ārkārtas sēdē pieņēma komisijas virzīto lēmuma projektu par uzdevumu Ministru kabinetam aizņemt finansu līdzekļus starptautiskā aizņēmuma programmas ietvaros.

Šāds uzdevums valdībai bija nepieciešams, lai Latvija turpinātu saņemt starptautiskā aizņēmuma programmas līdzekļus finansiālās un ekonomiskās krīzes radīto seku mazināšanai. Aizņēmums izmantojams valsts budžeta deficīta finansēšanai, finanšu sektora stabilitātes nodrošināšanai, valsts parāda refinansēšanai un valsts budžeta aizdevumiem.

Samazinās administratīvo slogu filmu nozarē

Komisija turpināja strādāt pie likumprojekta „Grozījumi likumā „Par nodokļiem un nodevām”” trešā lasījuma redakcijas, kas nosaka, ka uzņēmējiem, kuri darbojas filmu nozarē, valsts nodeva būs jāmaksā tikai par filmu producētāja vai ražotāja reģistrāciju. Nodeva paliks līdzšinējo 10 latu apmērā.

Izmaiņas paredz, ka uzņēmējiem turpmāk vairs nevajadzēs maksāt valsts nodevu un reģistrēties kā filmu izplatītājiem. Tāpat nebūs jāmaksā par filmu un to izplatīšanas vietu reģistrāciju.

Grozījumi izstrādāti, lai samazinātu administratīvos izdevumus un taupītu budžeta līdzekļus nodevu administrēšanā.



Komisijas priekšsēdētājs G.Bērziņš.

Partijas vēl nesāņems valsts budžeta finansējumu

Komisija konceptuāli atbalstīja ieceri partijas daļēji finansēt no valsts budžeta, taču, ņemot vērā ekonomisko situāciju valstī, deputāti nolēma aicināt par likumprojektu atbildīgo Valsts pārvaldes un pašvaldības komisiju pārskatīt grozījumu Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā spēkā stāšanos 2011.gadā.

Grozījumi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā paredz, ka valsts finansējumu varēs piešķirt tām partijām, kuras iepriekšējās Saeimas vēlēšanās būs ieguvušas vairāk par diviem procentiem vēlētāju balsu. Plānots, ka par katru iegūto balsi partijas saņems 50 santīmus. Šāds maksājums būs pieejams nākamajos četrus gadus pēc vēlēšanām. TM ministrija aprēķinājusi, ka šim mērķim no valsts budžeta kopumā būtu nepieciešami 427,3 tūkstoši latu gadā.

Saeimas ārkārtas vēlēšanu gadījumā budžeta finansējumu piešķirs uz jaunievēlētās Saeimas pilnvaru laiku.

JURIDISKĀ KOMISIJA

Komisijas ziņā galvenokārt ir tieslietu jomas likumprojektu sagatavošana izskatīšanai Saeimā. Tie ir likumi, kas reglamentē tiesu sistēmas darbu, regulē materiālās un procesuālās tiesību normas, nosaka tiesu izpildītāju, notāru un advokātu darbību, reglamentē maksātnespējas procesu. Komisijas kompetencē ir lemt arī par izmaiņām vēlēšanu likumos. Tāpat komisija vērtē piedāvātās izmaiņas Saeimas kārtības rullī un valsts pamatlikumā – Satversmē, kā arī pirms Saeimas balsojuma lemj par valsts kontroliera, tiesnešu un citu ar tieslietu sistēmu saistītu amatpersonu iecelšanu, apstiprināšanu un atbrīvošanu no amata. Komisijas pārraudzībā darbojas apakškomisija darbam ar Tiesu iekārtas likumu.



Juridiskās komisijas sēdē. No kreisās: I.Šlesere, I.Valers, G.Daudze, A.Kāposts.

Komisijas sastāvs:

Vineta Muižniece (TP)
Dzintars Rasnačs (TB/LNNK)
Jānis Reirs (JL)
Valērijs Agešins (SC)
Solvita Āboltiņa (JL)
Vladimirs Buzajevs (PCTVL)
Ilma Čepāne (PS)
Gundars Daudze (ZZS)
Andis Kāposts (ZZS)
Inese Šlesere (LPP/LC)
Jānis Urbanovičs (SC)
Imants Valers (TP)

priekšsēdētāja
priekšsēdētājas biedrs
sekretārs

Juridiskās komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087152

E-pasts: ajja.mozga@saeima.lv



Juridiskā komisija aizvadītajos trīs mēnešos ir strādājusi intensīvi, nākot klajā ar vairākām jaunu likumu iniciatīvām un strādājot arī ar virkni likumprojektu, ko Saeimā iesniedzis Ministru kabinets. Komisija ziemas sesijā strādājusi 38 sēdēs, savukārt apakškomisija darbam ar Tiesu iekārtas likumu sanākusi uz 14 sēdēm.

Parlaments šajā sesijā pieņēma vairākus komisijas virzītus likumus, tostarp grozīja Saeimas vēlēšanu likumu, nosakot īsāku vēlēšanu iecirkņu darba laiku, kā arī veica izmaiņas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, mīkstinot sodu par karoga nepacelšanu valsts un pašvaldību noteiktajās dienās.

Esam spēruši būtisku soli, lai tiktu izveidota tiesnešu pašpārvaldes institūcija – Tieslietu padome. Komisijas izstrādātie likuma grozījumi, kas paredz šīs institūcijas izveidi, sesijas pēdējā Saeimas sēdē pieņemti otrajā lasījumā.

Komisijas organizētā darba grupā izstrādāti grozījumi Valsts apbalvojumu likumā, kas risina gadu laikā konstatētās problēmas apbalvojumu izskatā, piešķiršanā un nēsāšanā. Komisija ir noslēgusi darbu pie šī likumprojekta, un tas trešajā lasījumā vēl jāpieņem Saeimā.

Šīs sesijas noslēgumā komisija lēma par Jāņa Maizīša kandidatūru ģenerālprokurora amatam. Ar balsu vairākumu komisijas deputāti atbalstīja pašreizējā ģenerālprokurora atkārtotu apstiprināšanu amatā, un jau nākamās sesijas sākumā par šo būtisko jautājumu lems arī Saeima.

Pavasara sesijā komisijai ir būtiski turpināt darbu pie vairākiem nozīmīgiem likumiem, kurus ir svarīgi pieņemt vēl 9.Saeimas pilnvaru laikā. Tas attiecas gan uz tiesu sistēmas attīstību, gan izmaiņām materiālajās un procesuālajās tiesību normās, gan ļoti nepieciešamajiem grozījumiem kadastra likumā. Top arī jauns regulējums attiecībā uz to, kā veicama nekustamā īpašuma atsavināšana sabiedrības vajadzībām. Komisijas dienas kārtībā būs arī vairāki likumprojekti administratīvo pārkāpumu sistēmas pilnveidošanai.

Vineta Muižniece,
Juridiskās komisijas priekšsēdētāja

Turpinājumā par komisijas virzītajiem likumprojektiem, ko Saeima šajā sesijā pieņēmusi galīgajā lasījumā, un citiem komisijas kompetences jautājumiem.

Mīkstina sodu par karoga nepacelšanu

Par karoga nepacelšanu var izteikt brīdinājumu, paredz Saeimā 4.februārī galīgajā lasījumā pieņemtie grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā.

Iepriekš par karoga nepacelšanu varēja piemērot naudas sodu līdz 50 latiem. Tagad naudas sods līdz 30 latiem paredzēts vienīgi gadījumā, ja šāds pārkāpums konstatēts atkārtoti gada laikā.

Līdzšinējā neelastīgā kārtība bija jāmaina, jo saskaņā ar to naudas sods tika piemērots arī tad, ja iedzīvotāji karogu nespēj izkārt, piemēram, veselības stāvokļa dēļ. Kā norāda komisijas priekšsēdētāja, likuma mērķis nav sodīt, bet panākt, ka noteiktās dienās un noteiktā kārtībā tiktu pacelts valsts karogs. Ja tas nenotiek, sākotnēji cilvēks ir jābrīdina, bet, ja pārkāpumi ir regulāri un liecina par demonstratīvi noraidošu attieksmi pret valsts simbolu, jāpiemēro naudas sods.

Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredz, ka par Latvijas valsts karoga vai citu valstu karogu nepacelšanu Saeimas, valdības vai pašvaldību noteiktajās dienās vai par karoga pacelšanas veida vai kārtības pārkāpšanu izsaka brīdinājumu.

Saīsināts vēlēšanu iecirkņu darba laiks

Saeimas vēlēšanu dienā pilsoņi varēs nobalsot no pulksten septiņiem rītā līdz astoņiem vakarā, paredz Saeimā 31.martā pieņemtie grozījumi Saeimas vēlēšanu likumā.

Par labu vēlēšanām atvēlētā laika saīsināšanai runā vairāki argumenti, piemēram, zemā vēlētāju aktivitāte agrā rītā un vēlā vakarā. Pirmajā vēlēšanu stundā, kā arī laikā no astoņiem līdz desmitiem vakarā nobalso vien apmēram trīs procenti vēlētāju. Arī vairumā Eiropas valstu iecirkņi vēlēšanu dienā strādā krietni īsāku laiku nekā Latvijā.

Taču, ņemot vērā, ka iespēja nobalsot jau septiņos no rīta ir svarīga daudziem cilvēkiem, kuri strādā maiņu darbu un kuriem darba diena sākas tieši astoņos, komisija tomēr sliecas nemainīt iepriekš noteikto iecirkņu atvēršanas laiku.

Īsāks vēlēšanu iecirkņu darba laiks ļaus arī ātrāk uzsākt balsu skaitīšanu un pirmie provizorisks vēlēšanu rezultāti varētu būt zināmi jau īsi pēc pusnakts. Saīsināts iecirkņu darba laiks ļaus arī ietaupīt līdzekļus, turklāt mazināsies arī vēlēšanu komisiju darbinieku slodze, kas arī ir būtisks faktors.

Sods par bērnu uzraudzības pārkāpumiem

Saeima 21.janvārī pieņēma grozījumus Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, ieviešot administratīvu sodu par bērnu uzraudzības pārkāpumiem.

Par bērna īslaicīgas uzraudzības pakalpojumu sniegšanas prasību neievērošanu tagad var piemērot brīdinājumu vai uzlikt naudas sodu fiziskām personām no pieciem līdz 25 latiem, bet juridiskām personām – no 50 līdz 100 latiem. Lielāks naudas sods paredzēts, ja pārkāpums izdarīts atkārtoti gada laikā.

Tāpat noteikta atbildība izglītības iestāžu darbiniekiem par savu pienākumu nepildīšanu. Saskaņā ar iepriekšējo likuma redakciju administratīvo atbildību varēja piemērot tikai šādu iestāžu vadītājiem, bet ne, piemēram, personām, kuras atbild par bērnu drošību iestādes rīkotajās ekskursijās, pārgājienos, masu un sporta pasākumos.

Par pienākumu nepildīšanu sods izglītības iestādes vai izglītības institūcijas darbiniekam paredzēts no 25 līdz 50 latiem, bet iestādes vai institūcijas vadītājam – no 50 līdz 200 latiem. Par atkārtotiem pārkāpumiem paredzēts lielāks naudas sods.

Izmeklētāju tiesības pārraudzīt banku kontus

Saeima 14.janvārī galīgajā lasījumā pieņēma Juridiskās komisijas virzītos grozījumus Kriminālprocesa likumā, dodot izmeklētājiem tiesības uz noteiktu laiku pārraudzīt darījumus banku klientu kontos.

Bankas klienta kontu monitoringu iespējams veikt vienīgi ar izmeklēšanas tiesneša atļauju. Iepriekš likums procesa virzītājam paredzēja iespēju pieprasīt no bankām neizpaužamas ziņas vai dokumentus, kuri satur šādas ziņas, bet izmeklētājiem nebija iespējas sekot aizdomās turamo personu bankas darījumiem.

Saeima atbalstīja arī virkni citu izmaiņu likumā, tādējādi Latvijas tieslietu sistēmā pilnībā pārņemot Eiropas Padomes konvenciju par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu, kā arī šo līdzekļu meklēšanu, izņemšanu un konfiskāciju.

Likums paredz, ka tiesas pavēsti var nosūtīt arī uz uzaicināmās personas norādīto e-pasta adresi. Iepriekš likums šādu iespēju neparedzēja, un pavēstes parasti nogādāja pa pastu vai ar kurjera palīdzību, kas izmaksāja ievērojami dārgāk nekā saziņa elektroniskā formā.



Komisijas sēdē. No kreisās: komisijas konsultante I.Sarmule, vecākā konsultante E.Bērziņa, Saeimas Juridiskā biroja vadītājs G.Kusiņš, Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs A.Cimdars.

Nekustamo īpašumu atsavināšana sabiedrības vajadzībām

Saeima šajā sesijā sākusī darbu pie vairākiem jauniem likumiem. Viens no tiem paredz uzlabot līdzšinējo kārtību, kādā notiek nekustamā īpašuma atsavināšana sabiedrības vajadzībām. Patlaban šo jomu regulē vēl 1923.gadā pieņemts likums.

Jaunais likums regulēs nekustamā īpašuma atsavināšanas kārtību, atlīdzības noteikšanas un apstrīdēšanas kārtību, atlīdzības izmaksāšanu, kā arī atsavinātā nekustamā īpašuma nodošanu atpakaļ.

Likumprojekts paredz, ka nekustamo īpašumu var atsavināt, ja tas nepieciešams valsts aizsardzības, kultūras, izglītības, sporta, veselības aizsardzības vai sociālās nodrošināšanas vajadzībām, transporta infrastruktūras attīstībai, vides aizsardzībai, inženierbūvju un inženierkomunikāciju būvniecībai vai citu būtisku sabiedrības vajadzību nodrošināšanai.

Likums regulēs ne tikai piespiedu atsavināšanas procesu, bet arī dzan zemes un ēku labprātīgu atsavināšanu sabiedrības vajadzībām, kas patlaban notiek civiltiesiskā ceļā. Patlaban katrai institūcijai izveidojusies sava prakse šādu jautājumu risināšanā, tādēļ īpašniekam nav skaidri labprātīgas atsavināšanas nosacījumi un tiesiskās sekas.

Likums paredz ieviest vienotus taisnīgas atlīdzības noteikšanas kritērijus un skaidras atsavināmā īpašuma īpašnieka tiesības. Patlaban nav noteikta arī procedūra, kā īpašnieks tiek informēts par atsavināšanu un ar to saistītiem procesiem.

Jaunais regulējums risinās arī patlaban aktuālo problēmu, ka gadījumā, ja īpašnieks nepiekrīt piedāvātajam atlīdzības apmēram, projekta uzsākšana tiek būtiski kavēta, jo īpašuma tiesības par labu valstij vai pašvaldībai var nostiprināt pēc tam, kad par īpašumu ir samaksāta atlīdzība.

Patlaban ir arī problēmas ar atsavinātā nekustamā īpašuma atbrīvošanu, jo nereti iestādei jāiesaistās ilgstošos tiesu procesos, lai saņemtu nolēmumu, uz kura pamata īpašumu var atbrīvot piespiedu kārtā.

Likumprojektā ņemti vērā arī Eiropas Civiltiesību tiesas secinājumi un Satversmes tiesas norādes par to, kā nodrošināt tiesisku nekustamā īpašuma atsavināšanu sabiedrības vajadzībām.

Likumprojekts „Par nekustamā īpašuma atsavināšanu sabiedrības vajadzībām” Saeimā patlaban atbalstīts otrajā lasījumā, un nākamajā sesijā komisija turpinās darbu pie tā sagatavošanas galīgajam lasījumam.



Komisijas priekšsēdētāja V. Muižniece.

Uzlabojumi Civilprocesa likumā

Komisija ir sākusi darbu pie apjomīgiem grozījumiem, ar kuriem paredzēts noteikt skaidru kārtību, kā izpildīt tiesas nolēmumu, saskaņā ar kuru bērns ir jānogādā atpakaļ uz valsti, kas ir viņa dzīvesvieta.

Saskaņā ar jauno regulējumu tiesu izpildītājs varēs lūgt tiesu atlikt nolēmuma izpildi, ja kopš bērna pārvietošanas ir pagājis vairāk nekā gads, bērns iebilst pret viņa atgriešanu pie otra vecāka un ir saņemts bāriņtiesas pieaicināta psihologa atzinums, ka nepieciešams laiks saiknes atjaunošanai starp bērnu un otru vecāku.

Likumprojekts paredz arī virkni normu, lai uzlabotu un paātrinātu tiesu darbu. Likumā paredzēts iekļaut normu, ka pavēstes un citus tiesas dokumentus var piegādāt arī pa elektronisko pastu, ja lietas dalībnieks norādījis, ka viņš piekrīt saziņai elektroniskā formā.

Piedāvātie likuma grozījumi arī paredz, ka rakstveida pierādījumi tiesā vairs nebūs jāiesniedz vienīgi oriģinālā. Derīgas būs arī kopijas, izdrukas, noraksti vai izraksti, taču pēc lietas dalībnieku lūguma vai tiesas pašas iniciatīvas tā būs tiesīga pieprasīta arī dokumenta oriģinālu.

Likumprojekts pirmajā lasījumā atbalstīts Saeimā.

Plāno veidot Tieslietu padomi

Saeimā virzību uzsākuši apakškomisijas darbam ar Tiesu iekārtas likumu sagatavotie grozījumi likumā „Par tiesu varu”, kas paredz Tieslietu padomes izveidi. Tā būs koleģiāla institūcija, kas piedalīsies tiesu sistēmas politikas un stratēģijas izstrādē, kā arī pilnveidos tiesu sistēmas darba organizāciju.

Komisijas priekšsēdētāja Vineta Muižniece uzsvēra, ka ir sperts nozīmīgs solis, lai pilnveidotu tieslietu sistēmu un beidzot atrisinātu jautājumu par Tieslietu padomes izveidi. Jaunā institūcija sniegs tiesu sistēmai zināmas pašpārvaldes iespējas un ļaus pašiem tiesnešiem ietekmēt to, kas notiek tieslietu sistēmā.

Jaunveidojamajai padomei būs vairākas būtiskas funkcijas, tostarp tā lems par tiesnešu horizontālo karjeru jeb pārcelšanu darbā citā tādā pašā tiesu instancē. Patlaban tas ir Saeimas kompetencē. Padome sasauks Augstākās tiesas plēnumu un Tiesnešu konferenci, kā arī noteiks tās darba kārtību. Jaunā institūcija noteiks tiesnešu specializācijas pamatprincipus un lietas slodzes rādītāju noteikšanas kārtību, kā arī izstrādās tiesām un zemesgrāmatām saistošas vadlīnijas to darba organizācijas jautājumos.

Padome sniegs atzinumu par tiesnešu skaitu tiesā vai zemesgrāmatu nodaļā, vērtēs šo iestāžu budžeta pieprasījumus, kā arī sniegs atzinumu par tiesneša pārcelšanu darbā augstākā tiesu instancē. Lēmumu par tiesnešu pārcelšanu augstākā instancē tāpat kā līdz šim pieņems Saeima.

Paredzēts, ka Tieslietu padomi veidos pieci pastāvīgie locekļi – Augstākās tiesas priekšsēdētājs, Satversmes tiesas priekšsēdētājs, tieslietu ministrs, Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdētājs un pārstāvis no akadēmiskās vides, kā arī septiņi no tiesnešu vidus uz četriem gadiem ievēlēti locekļi. Ar padomdevēja tiesībām padomes darbā varēs iesaistīties arī virkne tieslietu sistēmas amatpersonu.

Tieslietu padome darbu varēs sākt pēc likuma grozījumu pieņemšanas Saeimā un tiesnešu konferences sasaukšanas, kurā tiks ievēlēti no tiesnešu vidus izvirzītie padomes locekļi.

Izmaiņas tiesnešu disciplinārkolēģijā

Juridiskā komisija rosinājusi izmaiņas Tiesnešu disciplinārās atbildības likumā, kas paredz izmaiņas Tiesnešu disciplinārkolēģijas sastāvā un noteiks tās lēmumu pārsūdzēšanas kārtību. Šis likumprojekts Saeimā atbalstīts otrajā lasījumā.

Spēkā esošais regulējums tiesnešiem neparedz iespēju pārsūdzēt Tiesnešu disciplinārkolēģijas pieņemto lēmumu. Patlaban disciplinārlietā pieņemtais lēmums ir galīgs un to nevar pārsūdzēt citā institūcijā. Savukārt piedāvātajā likuma redakcijā noteikta detalizēta disciplinārkolēģijas lēmuma pārsūdzēšanas kārtība, nosakot, ka to varēs pārsūdzēt Disciplinārtiesā.

Likumprojekts paredz, ka Tiesnešu disciplinārkolēģiju vairs nevadīs Augstākās tiesas (AT) priekšsēdētājs. Disciplinārkolēģijas priekšsēdētāju un viņa vietnieku kolēģijas locekļi ievēlēs no sava vidus. Kolēģijas sastāvā būs AT priekšsēdētāja vietnieks, četri AT tiesneši, divi apgabaltiesu priekšsēdētāji, divi rajonu (pilsētu) tiesu priekšsēdētāji un divi zemesgrāmatu nodaļu priekšnieki.

Ar likuma grozījumiem paredzēts paplašināt Tiesnešu ētikas komisijas pilnvaras. Tai būs tiesības ierosināt disciplinārlietu par rajonu (pilsētu) tiesu, apgabaltiesu un Augstākās tiesas tiesnešiem, kā arī apgabaltiesu zemesgrāmatu nodaļu tiesnešiem, ja komisija būs konstatējusi tiesnešu ētikas kodeksa normu rupju pārkāpumu.

Grozis valsts apbalvojumu likumu

Komisija sesijas pēdējā sēdē noslēdza darbu pie grozījumiem Valsts apbalvojumu likumā. Ar tiem paredzēts ieviest starptautiskajai praksei atbilstošus apbalvojumus nēsāšanai uz dāmu apģērbiem, pārskatīt atsevišķu apbalvojumu izskatu, kā arī precizēt apbalvojumu nēsāšanas noteikumus. Tāpat grozījumi konkrētās laikā, kad Valsts prezidentam, stājoties amatā, tiek pasniegti likumā noteiktie apbalvojumi.

Likumprojekts paredz, ka ar Viestura ordeni varēs apbalvot arī pēc nāves. Tas ļaus izteikt valsts atzinību karavīriem, ugunsdzēsējiem, policistiem un citiem cilvēkiem, kuri izrādījuši drosmi un varonību valsts dienestā un gājuši bojā, pildot dienesta pienākumus. Pašreizējā likuma redakcija neparedz iespēju ordeņus un to goda zīmes piešķirt pēc nāves.

Likuma grozījumi izstrādāti īpašā darba grupā, ņemot vērā, ka pirms vairākiem gadiem pieņemtā likuma piemērošanas gaitā ir radusies nepieciešamība to pilnveidot vairākos ar valsts apbalvojumu piešķiršanu un nēsāšanu saistītos jautājumos.

Grozījumi Nekustamā īpašuma valsts kadastra likumā

Komisija strādā pie apjomīgiem grozījumiem Nekustamā īpašuma valsts kadastra likumā, kas palīdzēs novērst problēmas atsevišķu likuma normu praktiskajā piemērošanā. Otrajā lasījumā Saeimā apstiprinātajā likuma redakcijā mainīta kadastra subjekta definīcija, precizēts to personu loks, kas atzīstamas par nekustamā īpašuma īpašnieku, kā arī izdarītas izmaiņas attiecībā uz to, kā tiek nodrošināta nekustamā īpašuma objekta noteikšanu.

Atteiksies no privātā apsūdzības institūta kriminālprocesā

Saeimas Juridiskā komisija paudusi konceptuālu atbalstu grozījumiem Kriminālprocesa likumā, ar kuriem paredzēts atteikties no privātās apsūdzības institūta, saglabājot tikai publiskās apsūdzības kriminālprocesu.

Privātās apsūdzības process tiek pielietots gadījumos, kad tiek aizskarts personas gods, celta neslava, tostarp masu saziņas līdzeklī, kā arī nodarīts tīšs viegls miesas bojājums (izņemot ar vardarbību ģimenē saistītus gadījumus).

Lielākās problēmas praksē radušās tieši saistībā ar miesas bojājumu nodarīšanu, nespējot nošķirt, kad pārkāpums traktējams kā vardarbība ģimenē. Nereti praksē par vardarbību ģimenē publiskās apsūdzības process tiek atteikts, pamatojot, ka par to veicams privātās apsūdzības process.

Privātās apsūdzības procesā apsūdzību uztur pats cietušais, tajā nenotiek pirmstiesas process un nevar iesaistīties prokurors, tādēļ cietušajam netiek garantēta pilnvērtīga tiesiskā aizsardzība, norāda likumprojekta autori Tieslietu ministrijā.

Turklāt privātās apsūdzības procesu var uzsākt tikai tad, ja cietušais iesniedz tiesai sūdzību par konkrētu personu, kas izdarījusi noziegumu. Ja potenciālais apsūdzētais nav zināms vai privātpersonai to nav iespējams noskaidrot, cietušajam faktiski ir liegta iespēja aizstāvēt savas tiesības.

Saskaņā ar piedāvātajiem grozījumiem no 2011.gada 1.janvāra privātās apsūdzības process vairs netiks īstenots, un cietušās personas savas intereses varēs aizstāvēt publiskās apsūdzības ceļā. Lai uzsāktu kriminālprocesu, būs nepieciešams cietušās personas pieteikums.

Diskusija par tiesnešu algām

10.februārī komisija ar atbildīgo ministriju un tieslietu sistēmas pārstāvjiem sprieda par turpmāko rīcību, lai īstenotu Satversmes tiesas spriedumu, ar kuru no 2011.gada tiek atcelti tiesnešu algu pieaugumam noteiktie ierobežojumi.

Komisijā uzsvērts, ka ir nepieciešami arī konceptuāli risinājumi, lai no valsts budžeta maksātās algas būtu savstarpēji sabalansētas un nerastos situācija, ka tiesneši nākamgad ir vienīgie labi atalgotie.

Komisijas vadītāja Vineta Muižniece norādīja, ka atalgojuma sistēma nedrīkst būt sadrumstalota un netaisa. Tādēļ komisija rosina vērtēt, vai nākotnē tieslietu sistēmā strādājošo algas joprojām būtu jānosaka likumā „Par tiesu varu”, vai arī jāmeklē iespējas, kā sasaistīt tās ar vienoto atalgojuma sistēmu. Arī Augstākās tiesas priekšsēdētājs Ivars Bičkovičs komisijas sēdē atzina, ka tiesnešu algu jautājumā būtu jāmeklē kompromisi.

Lai atceltu tieslietu sistēmā strādājošajiem noteiktos atalgojuma ierobežojumus, nākamā gada budžetā papildus nepieciešami 26,7 miljoni latu. Zemāk atalgotā tiesneša amatalgā tādējādi nākamgad būtu 2048 latu. Komisijas sēdē izraisījās diskusija par to, vai šāda alga ir samērojama ar situāciju citās valsts finansētās iestādēs. Tiesnešu algas būtu jāsamēro arī ar tiesu darbinieku atalgojumu, kuri patlaban saņem tikai 250 – 300 latus.

Komisija uzdeva Finanšu ministrijai un Tieslietu ministrijai izstrādāt priekšlikumus, kā būtu risināms jautājums par Satversmes tiesas sprieduma izpildi, un vienojās šo jautājumu plašākā kontekstā ar atalgojuma sistēmu valstī atkārtoti skatīt Saeimas 2010.gada pavasara sesijā.



Komisijas priekšsēdētājas biedrs Dz.Rasnačs.

Uzsākta diskusija par sodu „dzērājšoferiem”

Juridiskā komisijas sēdē uzsāka diskusiju par lešlietu ministrijas piedāvātajiem grozījumiem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā (APK), kas paredz dubultot sodus autovadītājiem, kuri pie stūres sēdušies alkohola un narkotisko vielu reibumā.

Iekšlietu ministrijas sagatavotajā APK grozījumu projektā maksimālais naudas sods par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā paredzēts 1000 latu līdzšinējo 500 latu vietā. Ja alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles, vadīšanas tiesības plānots atņemt uz laiku līdz pat četriem gadiem.

Deputāti uzsvēra, ka jāvērtē piedāvāto grozījumu samērīgums gan pašreizējā ekonomiskajā situācijā, gan kontekstā ar esošo tiesu praksi, saskaņā ar kuru par līdzīga smaguma kriminālnoziegiem nereti tiek piemēroti gan nosacīti sodi, gan daudz mazāki naudas sodi. Līdz ar to administratīvais sods nereti izrādās bargāks par kriminālsodu.

Situācijā, kad ir būtiski samazinātas policistu algas, bet autovadītājiem tiek piemēroti ar ienākumiem nesamērīgi sodi, būtiski var pieaugt arī korupcijas risks, izskanēja komisijas sēdē.

Vairāki deputāti arī pauda viedokli, ka patlaban „dzērājšoferiem” piemērojamo administratīvo arestu būtu nepieciešams aizstāt ar piespiedu darbu, kas ļautu ietaupīt valsts budžeta līdzekļus un nestu ieguvumu arī sabiedrībai.

Komisija vienojās par likumprojekta virzību pirmajā lasījumā, vienlaikus norādot, ka otrajā lasījumā Iekšlietu ministrijas piedāvājums jāpilnveido. Likumprojekta autoriem arī jāpasagatavo detalizēta statistika par satiksmes drošības situāciju, reibumā pieķertajiem autovadītājiem un piemērotajiem sodiem.

CILVĒKTIESĪBU UN SABIEDRISKO LIETU KOMISIJA

Komisijas redzeslokā ir ne tikai cilvēktiesību situācija valstī, sabiedrības integrācijas procesi, sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu aktualitātes un reliģisko organizāciju darbība, bet arī notiesāto uzturēšanās ieslodzījuma vietās, dzimumu līdztiesības veicināšana, cilvēktirdzniecības apkarošana un vardarbības novēršana izglītības iestādēs. Komisija izskata cilvēktiesību un sabiedrisko lietu jomas likumprojektus, kā arī veic parlamentāro kontroli pār nozares iestāžu darbu. Komisijas darbā aktīvi piedalās ministriju un citu valsts iestāžu amatpersonas, pašvaldību darbinieki un nevalstisko organizāciju pārstāvji. Lai īpaši veicinātu sabiedrības neaizsargātākās daļas – bērnu – interešu aizsardzību, izveidota Bērnu tiesību aizsardzības apakškomisija.



Komisijas sēdē. Pie galdā no kreisās: deputāti O.Kastēns, I.Druvieta, U.Briedis, Ē.Zommere, I.Circene.

Komisijas sastāvs:

Ingrīda Circene (JL)

Ērika Zommere (TP)

Augusts Brigmanis (ZZS)

Uldis Briedis (TP)

Boriss Cilevičs (SC)

Ina Druvieta (PS)

Oskars Kastēns (LPP/LC)

Visvaldis Lācis

Liene Liepiņa (JL)

Viktors Ščerbatihis (ZZS)

priekšsēdētāja

priekšsēdētājas biedre

sekretārs

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087246

E-pasts: dace.silina@saeima.lv



Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija aizvadītajos trīs mēnešos strādāja gan ar likumprojektu izskatīšanu, gan ar cilvēktiesību jomas aktualitātēm. Šajā laikā notika 40 komisijas sēdes, savukārt Bērnu tiesību aizsardzības apakškomisija sanāca uz 11 sēdēm. Gan kā atbildīgā, gan kā līdzatbildīgā komisija esam izskatījuši 10 likumprojektus.

Šajā sesijā komisijas pamatuzdevums bija darbs ar jaunā Elektronisko mediju likumprojekta sagatavošanu otrajam lasījumam. Jaunais likumprojekts izstrādāts, Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai sadarbojoties ar Nacionālās radio un televīzijas padomi, Saeimas Juridisko biroju, kā arī nozares pārstāvjiem. Būtisks atbalsts komisijas darbam bija darba grupa sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu attīstībai, kas piedāvāja vairākus ļoti būtiskus priekšlikumus Elektronisko mediju likumprojektam.

Lai izskatītu vairāk nekā 300 komisijai iesniegtos priekšlikumus un iestrādātu likumprojektā darba grupas ierosinājumus, komisija sasauca vairākas papildu sēdes. Plānojam arī turpmāk strādāt intensīvi, lai līdz Jāņiem pieņemtu jaunu likumu, kas turpmāk regulēs elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbu.

Ņemot vērā iedzīvotāju sūdzības par apraides signāla kvalitāti pēc virszemes digitālās apraides ieviešanas, komisija tikās ar „Lattelecom” vadību. Komisija saņēma apstiprinājumu, ka ikvienam iedzīvotājam, kuram ir iebildumi par ciparu televīzijas kvalitāti, tiks nodrošinātas bezmaksas konsultācijas un palīdzība.

Lai gan šogad krass budžeta samazinājums skāris daudzas sabiedrībai būtiskas jomas, atsevišķu nozaru finansējuma samazinājums bijis kritisks. Pateicoties Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas rīcībai, rasts trūkstošais finansējums Latvijas Nacionālo kultūras biedrību asociācijas uzturēšanas izdevumu segšanai. Tāpat aicinājām Kultūras ministriju kopīgi ar asociāciju meklēt iespējas deleģēt atsevišķas ministrijas funkcijas nevalstiskajam sektoram.

Komisija, izskatot Valsts prezidenta ierosinājumu pārdēvēt 4.maiju par Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienu, nolēma turpināt diskusiju un uzklaust arī tā laika Augstākās padomes deputātu viedokli. Šis jautājums nav tik viennozīmīgi vērtējams, un pirms lēmuma pieņemšanas jāapspriežas ar tā laika 4.maija varoņiem, kuri balsoja par Latvijas neatkarības atjaunošanu.

Komisija šajā sesijā turpināja darbu pie vairākiem likumprojektiem, kas paplašina iestāžu pilnvaras bērnu tiesību aizsardzībā. Savukārt komisijas sagatavotie grozījumi likumā „Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem” ļaus nepilngadīgajiem likumpārkāpējiem par mazāk smagiem pārkāpumiem nepiemērot reālu brīvības atņemšanu.

Komisijas galvenās rūpes pavasara sesijā būs saistītas ar Elektronisko mediju likumprojekta sagatavošanu trešajam lasījumam. Mēs turpināsim intensīvi strādāt, lai pārņemtu Eiropas Savienības direktīvas un pabeigtu darbu līdz vasaras saulgriežiem, kas ļautu izbeigt Eiropas Komisijas ierosināto pārkāpuma procedūru.

Ingrīda Circene,
Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēdētāja

Saeima šajā sesijā galīgajā lasījumā pieņēmusi divus Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas virzītus likumprojektus: „Grozījumi Fizisku personu – saimnieciskās darbības veicēju – diskriminācijas aizlieguma likumā”, kā arī „Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā”.

Paplašina iestāžu pilnvaras bērnu tiesību aizsardzībai

Saeima 4.martā atbalstīja komisijas virzītus grozījumus Bērnu tiesību aizsardzības likumā, kas paplašina institūciju pilnvaras bērnu tiesību aizsardzībā.

Saeimas akceptētie grozījumi nosaka, ka policija vēl pirms bāriņtiesas lēmuma varēs neizpaust bērna vecākiem vai citiem tuviem radniekiem viņa atrašanās vietu, ja ir aizdomas par kaitējumu vai apdraudējumu bērna veselībai, attīstībai un drošībai. Savukārt lēmumu par aizliegumu satikties ar bērnu varēs pieņemt bērnu aprūpes, izglītības, ārstniecības un sociālās rehabilitācijas iestādes.

Vecākiem būs tiesības tiesā apstrīdēt atteikumu paziņot bērna atrašanās vietu vai lēmumu par aizliegumu tikties, taču pieteikuma iesniegšana tiesā neapturēs minēto lēmumu izpildi.

Iepriekš likumā bija noteikts, ka darba devēja pienākums ir atstādināt darbinieku, ja uz aizdomu pamata par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem to pieprasījusi Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija (VBTAI). Lai nepieļautu bērna atkārtotu apdraudējumu aprūpes un izglītības iestādēs, grozījumos iekļauta norma, kas nosaka, ka VBTAI pieprasījums nav apstrīdams vai pārsūdzams un ir izpildāms nekavējoties. Tiesa, izskatot darba devēja lēmumu par darbinieka atstādināšanu, varēs izvērtēt arī VBTAI pieprasījuma pamatotību.

Pilnveido aizliegumu diskriminēt saimnieciskās darbības veicējus

Saeima 2009.gadā pieņēma likumu, kas paredz aizliegumu diskriminēt fiziskas personas, kuras ir saimnieciskās darbības veicēji. Šajā sesijā likums tika precizēts, attiecinot atšķirīgas attieksmes aizliegumu dzimuma, rases vai etniskās piederības dēļ arī uz fizisko personu pieeju saimnieciskajai darbībai.

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija ziemas sesijā strādāja pie vairāku likumprojektu sagatavošanas izskatīšanai Saeimā, kā arī apsprieda cilvēktiesību jomas aktualitātes.

Darbs pie jaunā Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma

Ziemas sesijā komisija pabeidza darbu pie Elektronisko mediju likumprojekta otrā lasījuma redakcijas. Šī likumprojekta izskatīšanai komisija sasauca vairākas papildu sēdes, lai ciešā sadarbībā ar nozares ekspertiem izskatītu vairākus simtus priekšlikumu.

Jauns likums nepieciešams, lai noteiktu Latvijas jurisdikcijā esošo elektronisko plašsaziņas līdzekļu veidošanas, reģistrācijas, darbības un uzraudzības kārtību atbilstoši mūsdienu tehnoloģiju attīstības tendencēm un Eiropas Savienības prasībām.

Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums nodrošinās vārda un uzskatu paušanas brīvību, sociāli nozīmīgas informācijas pieejamību, paverot katram Latvijas iedzīvotājam iespēju patstāvīgi veidot viedokli par valstī notiekošajiem procesiem. Likums arī veicinās sabiedrības integrāciju, īstenojot Valsts valodas likuma prasības, un sekmēs latviešu valodas kā Latvijas Republikas valsts valodas saglabāšanu un lietošanu. Vienlaikus tiek paredzētas tiesības plašsaziņas līdzekļos lietot arī mazākumtautību un citas valodas.

Lai atvieglotu administratīvo procedūru, elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem plānots izsniegt tikai divu veidu licences – apraides atļaujas un retranslācijas atļaujas. Apraides atļaujas piešķirs tiem plašsaziņas līdzekļiem, kuri paši veido un izplata programmas, savukārt retranslācijas atļaujas

saņems tie, kuri retranslēš citu sagatavotās programmas. Patlaban plašsaziņas līdzekļu licencēšanai tiek izsniegtas apraides, retranslācijas un citas speciālās atļaujas.

Saskaņā ar likumprojekta 2.lasījuma redakciju pašreizējo Nacionālo radio un televīzijas padomi aizstās Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (NEPLP), kas arī būs pilntiesīga autonoma institūcija. Tā atbilstoši savai kompetencei pārstāvēs sabiedrības intereses elektronisko plašsaziņas līdzekļu jomā, kā arī uzraudzīs, lai to darbībā tiktu ievērotas likumu prasības. Plānots, ka jaunajā padomē darbosies pieci Saeimas vēlēti locekļi.

Lai veicinātu sabiedrības līdzdalību mediju attīstības jautājumos, tiks veidota sabiedriskā konsultatīvā padome. Šajā padomē darbosies nozares profesionāļi, kuri piedalīsies sabiedriskā pasūtījuma un mediju nozares attīstības stratēģijas izstrādē.

Strādājot ar likumprojektu, komisija tāpat vienojās par jaunu sabiedriskā pasūtījuma jēdzienu. Sabiedriskā pasūtījuma uzdevums būs veicināt cilvēktiesību un pamattiesību realizāciju, sekmēt demokrātijas un ētikas principu nostiprināšanos, nodrošināt objektīvu un neatkarīgu ziņu, analīzes un komentāru veidošanu. Tāpat sabiedriskajā pasūtījumā būs jāparedz programmas mazākumgrupām un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, jānodrošina atbildīga un ilgtspējīga žurnālistika, kā arī jāievēro citas prasības.

Sabiedriskā pasūtījuma izpildi arī turpmāk veiks sabiedriskie plašsaziņas līdzekļi, tomēr daļu pasūtījuma NEPLP varēs konkursa kārtībā nodot citiem nacionālajiem vai reģionālajiem plašsaziņas līdzekļiem, kuru programmas bez maksas pieejamas skatītājiem un klausītājiem. Par sabiedriskā pasūtījuma uzdevumu izpildes kvalitāti atbildīgs būs sabiedriskā plašsaziņas līdzekļa galvenais redaktors, kuru NEPLP iecels uz pieciem gadiem.

Sabiedriskajiem plašsaziņas līdzekļiem valsts budžeta finansējums tiks nodrošināts ikgadējā sabiedriskā pasūtījuma izpildei, infrastruktūras nodrošināšanai un plašsaziņas līdzekļu attīstībai.

Jaunais likums regulēs arī televīzijas apraidi ciparu jeb digitālajā formātā. To nodrošinās Ministru kabineta izvēlēts komersants.



Komisijas sēdē, strādājot ar Elektronisko mediju likumprojektu.

Bērniem noteiks piespiedu uzvedības ierobežojumus

Komisija strādāja pie grozījumiem likumā „Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem”, kas paredz iespēju bērniem par atsevišķiem noziegumiem nepiemērot reālu brīvības atņemšanu, bet paredz iespēju noteikt citus audzinoša rakstura piespiedu līdzekļus.

Grozījumi paredz iespēju bērnam noteikt audzinoša rakstura piespiedu līdzekli – uzvedības ierobežojumu uz laiku no 30 dienām līdz 12 mēnešiem. Bērnam varēs aizliegt apmeklēt noteiktas sabiedriskās vietas, satikties ar noteiktām personām, uzlikt par pienākumu noteiktā diennakts laikā atrasties savā dzīvesvietā, kā arī periodiski ierasties uz reģistrāciju Valsts policijā. Kā audzinoša rakstura piespiedu līdzekli bērnam varēs noteikt arī pienākumu piedalīties sociālās korekcijas un sociālās palīdzības programmās, turpināt pamatizglītības apguvi, kā arī ierasties uz konsultāciju pie psihologa, ārsta vai cita speciālista.

Uzvedības ierobežošana kā audzinoša rakstura piespiedu līdzeklis tika piemērots līdz 2006.gadam, kad Saeima lēma par šīs normas izslēgšanu, jo pašvaldības bija norādījušas uz nespēju rast šim mērķim nepieciešamo finansējumu.

Tāpat saskaņā ar likumprojektu tiesnesis vai administratīvā komisija varēs uzlikt bērnam audzinoša rakstura piespiedu līdzekli – pienākumu ārstēties no alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu vai citādas atkarības arī tad, ja bērns vai viņa vecāki tam nepiekrīt.

Lemjot par bērna ievietošanu sociālās korekcijas iestādē, tiesām turpmāk pēc iespējas būs jāņem vērā bērna izglītības līmenis un nepieciešamība turpināt izglītību, kā arī mācību gada sākums un beigas.

Par grozījumiem likumā „Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem” trešajā galīgajā lasījumā vēl lems Saeima.

Citas aktualitātes

Komisija pēc tiesībsarga Romāna Apsīša uzklausišanas aicināja Tiesībsarga biroju ciešāk sadarboties ar Valsts kontroli un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju (KNAB), lai veicinātu labas pārvaldības principa īstenošanu valsts pārvaldē. Sadarbības pilnveidošana ļautu institūcijām operatīvi apmainīties ar informāciju un novērst turpmāku valsts līdzekļu izšķērdēšanu, uzsvēra komisijas deputāti.

Aktuālo jautājumu lokā šajā sesijā bija arī bērnu adopcija, bāriņtiesu darbs, naida kurināšanas un diskriminācijas jautājumi Latvijā un aktualitātes garīgās veselības jomā. Komisija kopīgi ar nevalstisko organizāciju pārstāvjiem diskutēja par cilvēku ar garīga rakstura traucējumiem interešu aizstāvību, kā arī cilvēku ar autisma spektra traucējumiem tiesībām uz sociālo nodrošinājumu, izglītības un veselības aizsardzību.



Komisijas priekšsēdētāja I.Circene.

Darbs apakškomisijā

Arī Bērnu tiesību aizsardzības apakškomisijas sēdēs tika skatīti sabiedrībā aktuāli jautājumi. Ar atbildīgajām institūcijām un nevalstiskajām organizācijām tika diskutēts par glābējsilītes ieviešanu Latvijā, bērnu ēdināšanas nodrošināšanu un vardarbības novēršanu izglītības iestādēs. Tāpat deputāti sprieda par pamatizglītības apguvi no sešu gadu vecuma, jauniešu nodarbinātības veicināšanu, kā arī citām aktualitātēm.

IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS UN ZINĀTNES KOMISIJA

Komisijas darbības joma ir četras Latvijas tautsaimniecībai nozīmīgas un savstarpēji saistītas nozares – izglītība, kultūra, zinātne un sports. Komisija izskata šo nozaru likumprojektus, veic parlamentāro kontroli pār attiecīgajām ministrijām un to padotības iestādēm, kā arī izskata iesniegumus, sūdzības un priekšlikumus. Izglītības, zinātnes, sporta un kultūras nozaru budžets, skolu tīkla sakārtošana, Latvijas zinātnieku sasniegumi un izaicinājumi, muzeju pārtapšana par mūsdienīgiem kultūras centriem, pieminekļu aizsardzība un jaunu kultūras objektu būvniecība ir tikai dažas no tēmām, par kurām ikdienā spriež komisijas deputāti. Komisijas redzeslokā ir ne tikai atsevišķu nozaru aktualitātes, bet arī stratēģiskie valsts mērķi un Latvijas ilgtspējīga attīstība.

Sagatavojot likumprojektus un izskatot nozares problēmjautājumus, komisijas sēdēs piedalās atbildīgo ministriju ierēdņi, pašvaldību vadītāji, izglītības, zinātnes, kultūras un sporta darbinieku organizāciju pārstāvji. Lai padziļinātu komisijas darbu valsts ilgtermiņa attīstības stratēģijas uzraudzībā un sporta jomā, izveidotas divas apakškomisijas – Nacionālā attīstības plāna īstenošanas uzraudzības apakškomisija un Sporta apakškomisija.



Komisijas 23.marta sēde, izskatot kultūras pieminekļu aizsardzību.

Komisijas sastāvs:

Jānis Strazdiņš (ZZS)

Jānis Dukšinskis (LPP/LC)

Dzintars Ābiķis

Sergejs Fjodorovs (SC)

Nikolajs Kabanovs (SC)

Janīna Kursīte-Pakule (PS)

Raimonds Pauls (TP)

Igors Pimenovs (SC)

Jakovs Pliners (PCTVL)

Jānis Porietis (TP)

Pauls Putniņš (ZZS)

Inguna Rībena (JL)

Pēteris Tabūns (TB/LNNK)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087277

E-pasts: ikzk@saeima.lv



Komisija ziemas sesijā skatīja daudzus būtiskus likumprojektus un veica uzraudzību pār izglītības un kultūras procesiem valstī. Komisija sanāca uz 30 sēdēm, Sporta apakškomisija uz 11 sēdēm, savukārt Nacionālā attīstības plāna īstenošanas uzraudzības apakškomisija – 12 sēdēm. Šajā darba periodā ilgstoši strādājām pie grozījumiem Izglītības likumā, izmaiņām Augstskolu likumā, Profesionālās izglītības likumā, kā arī Zinātniskās darbības likumā.

Nopietnu uzmanību pievēršam zinātnes finansējumam, kas krīzes ietekmē ir gauži nepietiekams. Situācija tik ļoti samilzusi, ka apdraudēta ir Eiropas Savienības finansējuma apguve. Vairākkārt diskutējām ar Finanšu ministrijas pārstāvjiem, kuri uzskata, ka iespējams palielināt privāto uzņēmēju līdzfinansējuma daļu pētniecības un zinātniskās infrastruktūras projektos. Taču uzņēmēji nav gatavi ieguldīt miljonus infrastruktūrā, kas piederēs nevis viņiem, bet zinātniskajiem institūtiem. Situācija tiktu atrisināta, nosakot, ka ieguldījumi zinātnes infrastruktūrā ir valsts investīcijas – līdz ar to atkrīst nepieciešamība meklēt privāto līdzfinansējumu.

Sarežģītākais komisijas redzeslokā esošais likumprojekts ir jaunais Augstākās izglītības likums. Komisija ir sākusi intensīvu darbu pie tā sagatavošanas skatīšanai otrajā lasījumā un solīti pa solītim ejam uz priekšu. Šajā un arī izglītības jomas jumta likumā – Izglītības likumā – ir atrisināts jautājums par svešvalodu lietojumu augstskolās. Valodas jautājumos sadūrās dažādu politisko partiju intereses. Arī augstskolas, domājot par biznesu, vēlas piesaistīt ārvalstu studentus.

Komisija kopīgi ar ekspertiem rada vienotu izpratni, ka augstskolu studiju procesā jālieto valsts valoda un Eiropas Savienības oficiālajās valodās pieļaujams īstenot studiju programmas, kuras Latvijā apgūst ārvalstu studējošie, kā arī studiju programmas, kas tiek īstenotas starptautiskas sadarbības ietvaros. Ja studijas Latvijā būs ilgākas par pus gadu vai pārsniegs divdesmit kredītpunktus, ārvalstu studentam būs jāapgūst arī latviešu valoda. Svešvalodā varēs īstenot ne vairāk par piekto daļu no studiju programmas. Izņēmums būs valodu un kultūras studijas.

Diemžēl kultūras pieminekļu stāvoklis nav apmierinošs. Daudzas kultūrvēsturiskās vērtības ir sprīdi no sabrukšanas, un sevišķi sāpīgi ir dzirdēt par ļaunprātīgas iznīcināšanas gadījumiem. Tāpēc nepieciešams paplašināt valsts tiesības aizsargāt privātīpašnieku rokās esošus kultūras pieminekļus. Komisija iecerējusi veikt grozījumus likumā, lai valsts bez atlīdzības varētu atsavināt kultūras pieminekļus, kurus to īpašnieki ļaunprātīgi noveduši līdz sliktam stāvoklim.

Februāra nogalē pārrunājām gatavošanos X Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem. Priecē, ka par spīti ierobežotajam finansējumam svētki tiek plānoti krāšņi un mākslinieciski augstvērtīgi. Šajā sesijā komisija izskatīja arī smago situāciju ar arhīvu sistēmu, un risināšanas stadijā ir Sv. Pēterbaznīcas piederība.

Nākamās sesijas būtiskākais darba uzdevums ir turpināt darbu ar Augstākās izglītības likumprojektu un Saeimā apstiprināt Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju. Lielu darbu, sagatavojot stratēģiju izskatīšanai Saeimā, veiks Nacionālā attīstības plāna uzraudzības apakškomisija.

Jānis Strazdiņš,
Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšsēdētājs

Šajā sesijā Saeima galīgajā lasījumā pieņēmusi piecus komisijas pārziņā esošus likumprojektus.

Plaši grozījumi Izglītības likumā

Saeima 4.martā galīgajā lasījumā atbalstīja grozījumus Izglītības likumā.

Likumā paplašināts to personu loks, kurām Latvijā ir tiesības uz valsts apmaksātu izglītību, nosakot, ka šādas tiesības ir Latvijas pilsoņiem un nepilsoņiem, ES pilsoņiem, Eiropas Kopienas un citu valstu iedzīvotājiem, kuriem ir uzturēšanās atļauja Latvijā. Tāpat šādas tiesības būs bezvalstniekiem ar derīgu ceļošanas dokumentu, bēgļiem un patvēruma meklētāju bērniem. Uz laiku līdz izceļošanai mācīties varēs arī to personu bērni, kuriem nav likumīga pamata uzturēties Latvijā.

Atbilstoši ES tiesībām likumā ietverts atšķirīgas attieksmes aizliegums. Tiesības iegūt izglītību ir neatkarīgi no mantiskā un sociālā stāvokļa, rases, tautības, etniskās piederības, dzimuma, reliģiskās un politiskās pārliecības, veselības stāvokļa, nodarbošanās un dzīvesvietas. Atšķirīga attieksme pieļaujama tikai tiesisku mērķu dēļ. Personai, kura aizstāv savas tiesības, nedrīkst radīt nelabvēlīgas sekas.

Likums paplašina pedagoga tiesības, nosakot iespējas piedalīties izglītības procesa pilnveidē. Papildināti arī skolēnu un vecāku pienākumi. Skolēns ar savu rīcību nedrīkst diskreditēt izglītības iestādi, un viņa pienākums ir neapdraudēt savu un citu personu veselību un dzīvību. Tāpat skolēnam ir pienākums piedalīties izglītības iestādes apkārtējās vides sakopšanā. Savukārt vecāku pienākums ir ievērot ne tikai sava bērna tiesības, bet arī pārējo bērnu, pedagogu un citu personu tiesības un intereses.



Komisijas sēdē, izskatot Augstākās izglītības likumprojektu.

Likuma grozījumi nosaka, ka valsts dibinātas augstskolas studiju programmas īsteno valsts valodā. ES oficiālajās valodās varēs īstenot tās studiju programmas, kuras Latvijā apgūst studējošie no ārvalstīm, un studiju programmas, kas tiek īstenotas starptautiskas sadarbības ietvaros. Ja šādas studijas Latvijā būs ilgākas par sešiem mēnešiem vai pārsniegs divdesmit kredītpunktu apjomu, ārvalstu studentiem būs jāapgūst arī valsts valoda. Ne vairāk kā 20 procentus no studiju programmas varēs īstenot svešvalodā. Izņēmums būs valodu un kultūras studijas vai valodu programmas. Šādu regulējumu jau nosaka Augstskolu likums, taču atbildīgā komisija lēma valodu lietošanas nosacījumus ietvert arī likumā, kas kopumā regulē visu izglītības jomu.

Turpmāk izglītības iestādes bez licences saņemšanas varēs īstenot pieaugušo neformālās izglītības un interešu izglītības programmas. To pēc licences saņemšanas pašvaldībā varēs darīt arī citas fiziskas un juridiskas personas, kuras nav ietvertas Izglītības iestāžu reģistrā.

Grozījumi likumā skar arī izglītības finansēšanu. Likums paredz valstij un pašvaldībai iespēju atbalstīt pieaugušo neformālās izglītības programmas. Tāpat precizēts, kā izglītības iestādes

izlieto no maksas pakalpojumiem gūtus ieņēmumus. Pašvaldības varēs ieviest daļēju maksu par izglītības ieguvu pašvaldības profesionālās ievirzes izglītības iestādēs.

Tāpat mainīta skolu akreditēšanas un likvidācijas kārtība. Turpmāk par izglītības iestādes reorganizāciju vai likvidāciju audzēkņi būs jāinformē vismaz sešus mēnešus iepriekš. Likums nosaka, ka pamatskolas un vidusskolas turpmāk tiks akreditētas uz sešiem gadiem.

Likums paredz izveidot Valsts izglītības informācijas sistēmu, kurā būs pieejama informācija par izglītības iestādēm, licencētām un akreditētām izglītības programmām, izglītojamiem, pedagogiem, augstskolu un koledžu akadēmisko personālu, izglītības dokumentiem un valsts statistiku.

Tagad likumā nostiprināta bibliotekāro un informācijas pakalpojumu pieejamība skolās. Ministru kabinets noteiks kārtību, savukārt Izglītības un zinātnes ministrija pārraudzīs pakalpojumu nodrošināšanu. Bet pašvaldību kompetencē būs veicināt iespēju izglītības iestādēm izmantot vienoto bibliotēku informācijas sistēmu.

Zinātniskās darbības regulējums

Saeima 4.marta sēdē gala lasījumā pieņēma grozījumus Zinātniskās darbības likumā. Likuma izmaiņas nosaka valsts emeritētā zinātnieka statusa piešķiršanas kārtību. Likums papildināts ar normām par zinātnisko institūciju tiesībām uz intelektuālo īpašumu. Sakārtots arī jautājums par zinātnisko institūtu darbinieku atalgojumu.

Likums paplašina Latvijas Zinātnes padomes sastāvu. Līdzšinējo 12 dalībnieku vietā turpmāk padomē darbosies 21 pārstāvis. Padomes sastāvā iekļauts Ministru prezidenta un to ministriju pārstāvji, kuru budžetos paredzēti finanšu līdzekļi zinātniskajiem pētījumiem. Tas dos iespēju zinātnei pieejamo finansējumu sadalīt koordinēti un visām iesaistītajām pusēm līdzdarboties jomas stratēģiskajā vadībā.

Policijas akadēmijas likvidēšana

Augstskolu likumā un likumā „Par valsts nozīmes izglītības, kultūras un zinātnes objektiem un nacionālajām sporta bāzēm” tika veikti nepieciešamie grozījumi saistībā ar Latvijas Policijas akadēmijas likvidēšanu.

Institucionālie pārkārtojumi

Saistībā ar Kultūras un radošās industrijas izglītības centra pievienošanu Kultūras ministrijai veiktas izmaiņas likumā „Par Izglītības inovācijas fonda likuma atzīšanu par spēku zaudējušu”.

Īstenojot parlamentāro kontroli pār izpildvaras darbu, komisijas deputāti ir diskutējuši par vairākiem nozarei būtiskiem jautājumiem.

Finansējums zinātnes un pētniecības projektiem

Diskutējot par finansējuma pieejamību zinātnes un pētniecības projektiem, Saeimas komisija aicināja atbildīgās ministrijas kopīgi ar zinātniekiem izveidot tādu finansējuma modeli, kas neapdraud zinātnes infrastruktūrai pieejamo ES fondu līdzekļu apguvi.

No ES struktūrfondiem zinātnes un pētniecības projektiem pieejami vairāk nekā 170 miljoni eiro. Finanšu ministrija iecerējusi atteikties no valsts finansējuma daļas tādiem ES fondu projektiem, kas paredz iegādāties zinātnes infrastruktūru komerciāliem nolūkiem, un tas apdraud šo līdzekļu apguvi.

Augstākās izglītības atbilstība tautsaimniecības vajadzībām

Apspriežot Izglītības un zinātnes ministrijas sagatavoto pārskatu par Latvijas augstāko izglītību 2009.gadā, komisijas deputāti pauda pārliecību, ka augstākās izglītības iestādēs primāri

jānodrošina atbalsts tām mācību programmām, kas ir būtiskas tautsaimniecībai un veicina valsts konkurētspēju.

Šajā akadēmiskajā gadā studējošo skaits 54 Latvijas augstākās izglītības iestādēs ir samazinājies par 10,2 procentiem un patlaban ir 122,5 tūkstoši. Visstraujāk samazinājies studējošo skaits maksas studijās valsts augstskolās un koledžās, kā arī to studentu skaits, kas mācās privātās augstskolās.

2009./2010. akadēmiskajā gadā joprojām populārākās mācību programmas ir informācijas un komunikācijas zinātne, tiesību un vadības zinātnes, kā arī vides aizsardzība, arhitektūra un būvniecība. Studējošo skaits visvairāk samazinājies sociālajās zinātnēs.

Prasības augstskolu akadēmiskajam personālam

Lai celtu Latvijas augstākās izglītības kvalitāti un eksportspēju, jāpaaugstina prasības akadēmiskajam personālam, kā arī jāpaplašina studentu pašpārvaldes funkcijas, vairāk iesaistot studentus akreditācijas procesā un finansējuma izlietojuma uzraudzībā. To komisijas deputāti secināja, diskutējot par informatīvo ziņojumu par nepieciešamajām strukturālajām reformām augstākajā izglītībā un zinātnē Latvijas starptautiskās konkurētspējas paaugstināšanai

Komisijas deputāti atzinīgi novērtēja ekonomikas ministra un izglītības un zinātnes ministres vadītās darba grupas izvirzītos uzdevumus – augstākajā izglītībā un zinātnē uzlabot kvalitāti, efektīvāk izmantot resursus, paaugstināt eksportspēju un izglītību sasaistīt ar tautsaimniecību.

Lai paaugstinātu Latvijas starptautisko konkurētspēju, jāveicina augstskolu un zinātnisko institūtu ciešāka sadarbība, pauda deputāti. Augstskolas ir autonomas un tām savstarpēji jāmeklē starpinstitutionāla sadarbība. Lai motivētu augstskolas uzlabot studiju kvalitāti, augstskolām nākotnē plāno piešķirt vienādus bāzes finansējumus, savukārt papildu finansējuma piesaiste būtu atkarīga no augstskolu darba kvalitātes.



Komisijas priekšsēdētājs J. Straziņš.

Kultūras pieminekļu aizsardzība

Komisija konceptuāli vienojās, ka valsts bez atlīdzības varētu atsavināt kultūras pieminekļus, kurus to īpašnieki ļaunprātīgi noveduši līdz sliktam stāvoklim. Šobrīd valsts kultūras pieminekļus var atsavināt tikai par atlīdzību. Tas daļai negodprātīgo īpašnieku pat ir izdevīgi, jo, pasliktinot pieminekļa stāvokli, valsts to pārņem samaksājot.

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija rosina arī noteikt, ka par labi uzturētu kultūras pieminekli, kurā ieguldīti privātie līdzekļi, īpašnieks varētu saņemt nodokļu atlaides. Komisijas deputāti vienojās par šo ieceru prasīt Tieslietu ministrijas, Finanšu ministrijas un Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas atzinumus un pēc tam lemt par priekšlikumu tālāko virzību.

Situācija Latvijas arhīvos

Tiekoties ar atbildīgajām amatpersonām, komisija pauda satraukumu par nespēju nodrošināt valsts arhīvu sistēmas uzturēšanu. Sēdes gaitā atklājās samilzušās problēmas valsts arhīvu sistēmas uzturēšanā. Valsts finansējums jau ilgstoši bijis nepietiekams un nav ļāvis arhīvus digitalizēt, un patlaban atklājas šīs sistēmas trūkumi. Valsts arhīvi, lai gūtu peļņu, ir ievērojami palielinājuši arhivējamo dokumentu apjomu, taču vairs nespēj tos uzturēt.

Komisijas deputāti bija vienisprātis, ka arhīvu materiālu saglabāšana ir ļoti nozīmīga Latvijas valsts kultūras un vēstures mantojuma daļa un tā turpmāka uzturēšana ir izšķiroša valsts nākotnei.

Skolēnu dziesmu un deju svētki

Saeimas komisija tikās ar izglītības un zinātnes ministri Tatjanu Koķi un kultūras ministru Intu Dālderu, lai pārrunātu gatavošanos X Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem. Saeimas komisija atzinīgi novērtēja paveikto skolēnu dziesmu un deju svētku sagatavošanā.

Svētkiem no valsts budžeta atvēlēti 1,4 miljoni latu. Papildus nepieciešami vismaz 670 tūkstoši latu, ko organizatori cer iegūt no bijušu ieņēmumiem un sponsoriem. Plānots, ka svētkos piedalīsies 30 tūkstoši dalībnieku. Šie būs jau desmitie skolēnu dziesmu un deju svētki, tāpēc arī svētku norise simboliski plānota 10 dienas. Pašvaldībās būs koncerti un citas svētku ieskaņas aktivitātes, bet Rīgā svētku dalībnieki pulcēsies no 6. līdz 11.jūlijam.

AIZSARDZĪBAS, IEKŠLIETU UN KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS KOMISIJA

Komisija izskata ar valsts ārējās un iekšējās drošības un korupcijas novēršanas jautājumiem saistītus likumprojektus, kā arī veic parlamentāro kontroli pār šajā jomā strādājošo iestāžu darbu. Īstenojot parlamentāro kontroli, komisija pieprasa un izvērtē informāciju no ministrijām un to pakļautībā esošajām iestādēm, kā arī nepastarpināti iztaujā atbildīgās amatpersonas. Ja nepieciešams, komisija nāk klajā ar papildu tiesiskā regulējuma iniciatīvām. Komisijas priekšsēdētājs vienlaicīgi ir arī Nacionālās drošības padomes loceklis un piedalās valsts augstāko amatpersonu un institūciju vienotas darbības saskaņošanā nacionālās drošības jomā. Strādājot pie kolektīvās drošības jautājumiem, komisijai izveidojusies aktīva starptautiska sadarbība ar NATO struktūrām, Eiropas Parlamentu, kā arī citām organizācijām.



Komisijas tikšanās ar NATO Stratēģiskās koncepcijas izstrādes darba grupas ekspertiem. Pie galda no kreisās: J.Dalbiņš, J.Dobelis, A.Latkovskis.

Komisijas sastāvs:

Juris Dalbiņš (TP)

Juris Dobelis (TB/LNNK)

Ainars Latkovskis (JL)

Vilnis-Edvīns Bresis (ZZS)

Dzintars Jaundžeikars (LPP/LC)

Jānis Klaužs (TP)

Ivans Klementjevs (SC)

Mihails Zemļinskis (SC)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087245

E-pasts: ilogina@saeima.lv



2010.gada ziemas sesijā Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija sanāca uz 24 sēdēm.

Šajā sesijā Saeima pieņēma nozīmīgus grozījumus Nacionālo bruņoto spēku likumā un Militārā dienesta likumā. Veiktas izmaiņas Nacionālo bruņoto spēku un Aizsardzības ministrijas vadības struktūrā, novērsta funkciju dublēšanās un precīzi sadalīti pienākumi stratēģiskajā, operatīvajā un taktiskajā līmenī.

Arī šajā sesijā komisija atkārtoti iebilda pret to, ka vienotajā atalgojuma sistēmā iekļauti karavīri, policisti un citu institūciju pārstāvji ar speciālajām dienesta pakāpēm. Mēs neesam pret šādas vienotas sistēmas izveidi, tomēr uzskatām, ka ir nepareizi sajaukt kopā darba attiecības ar dienestu. Veiktās izmaiņas pasliktina situāciju un šiem cilvēkiem rada nedrošības sajūtu par savu nākotni.

Viens no būtiskākajiem likumprojektiem, pie kura komisija turpinās darbu arī nākamajā sesijā, ir Zemessardzes likums. Šis ir pavisam jauns likums, kas skaidri pasaka, ka Zemessardzē atbilstoši tās uzdevumiem ir jābūt tādām pašām sagatavotības līmenim, kā Nacionālo bruņoto spēku profesionālajās daļās.

Likumprojekts paredz, ka dienests Zemessardzē jābeidz, sasniedzot 55 gadu vecumu. Tomēr, ja zemessargs to vēlas un viņa fiziskā sagatavotība ir laba, dienestu var pagarināt vēl par pieciem gadiem. Jāsaprot, ka Zemessardzes vienībām un vīriem, kuri tur dien, jābūt spējīgiem veikt kaujas uzdevumus tādā pašā līmenī, kā to dara citas vienības. Šādi vecuma ierobežojumi pastāv arī citu valstu bruņotajos spēkos. Turklāt pastāv arī iespēja iesaistīties Zemessardzes veterānu kustībā, kura ir ne mazāk nozīmīga.

Visbeidzot turpināsies arī darbs pie grozījumiem Imigrācijas likumā, kurus Valsts prezidents atgriezis otrreizējai caurlūkošanai Saeimā. Strādāsim, lai šajā plašu rezonansi ieguvušajā likumprojektā ietvertās normas kalpotu gan valsts ekonomikai, gan drošībai.

Aktīvi sekojam arī jaunās NATO stratēģiskās koncepcijas izstrādei, un 23.martā tikāties ar koncepcijas darba grupas pārstāvjiem. Esam patiešām gandarīti, ka šajā darba grupā strādā arī Latvijas pārstāvis – bijušais vēstnieks ASV Aivis Ronis. Latvijai ir būtiski, lai arī jaunajā stratēģijā būtu mums vitāli svarīgi drošības mehānismi.

Juris Dalbiņš,
Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētājs

Saeima ziemas sesijā ir pieņēmusi virkni komisijas sagatavotu likumu. Turpinājumā īsumā par katru no tiem.

Grozījumi Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumā

Saeima 21.janvārī atbalstīja komisijas sagatavotos grozījumus Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumā. Tie paredz, ka ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus Latvijas teritorijā līdz mūsu valsts ugunsdzēsēju ierašanās brīdim varēs vadīt arī citas ES dalībvalsts ugunsdzēsēju augstākā amatpersona, kura atrodas notikuma vietā.

Pamatojoties uz noslēgtajiem starptautiskajiem līgumiem, ugunsgrēku dzēšanu Latvijas pierobežā veic arī Lietuvas un Igaunijas dienesti, savukārt šajās valstīs – arī Latvijas ugunsdzēsēji. Turklāt nereti ugunsgrēka vietā kaimiņvalstu ugunsdzēsēji var ierasties ātrāk, tā nodrošinot savlaicīgu dzēšanas darbu uzsākšanu. Visbiežāk šādas situācijas rodas, pierobežā dzēšot lielus mežu ugunsgrēkus, kad ar uguni jācinās abās robežas pusēs. Lai glābšanas darbi noritētu bez aizkavēšanās, arī citas ES dalībvalsts ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta amatpersonai likumā noteiktas tādas pašas tiesības, kādas ir Latvijas ugunsdzēsības un glābšanas dienesta vadītājam.

Grozījumi Nacionālo bruņoto spēku likumā un Militārā dienesta likumā

Saeima 11.martā atbalstīja komisijas virzītos grozījumus Nacionālo bruņoto spēku likumā un Militārā dienesta likumā, ar kuriem tiek veikta virkne reformu Nacionālo bruņoto spēku (NBS) vadības struktūrā, kā arī aizsardzības jomā kopumā.

Līdz ar reformu samazināta NBS administratīvā pārvalde un vienkāršota pakļautības kārtība. Grozījumi Nacionālo bruņoto spēku likumā ļaus izvairīties no NBS funkciju un uzdevumu sadrumstalotības, kā arī ļaus NBS komandierim precīzāk noteikt atsevišķu vienību uzdevumus.

Ar grozījumiem NBS uzdevumi tiek definēti vienkopus vienā Nacionālo bruņoto spēku likuma pantā. Līdzšinējā likuma redakcija noteica katra Nacionālo bruņoto spēku veida un atsevišķas vienības funkcijas un uzdevumus, tādējādi apgrūtinot NBS komandiera iespēju īstenot vienvadības principu un kontrolēt uzdevumu izpildi.

Grozījumi Imigrācijas likumā

Saeima 4.martā galīgajā lasījumā atbalstīja grozījumus Imigrācijas likumā, kas paredz iespēju piešķirt termiņuzturēšanās atļaujas ārvalstniekiem, kuri Latvijā investējuši ievērojamus finanšu līdzekļus. Valsts prezidents šos grozījumus neizsludināja un atgriezta otrreizējai izskatīšanai Saeimā.

Grozījumi paredz, ka ārzemnieks var pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus, ja viņš uzņēmuma pamatkapitālā būs ieguldījis vismaz 25 tūkstošus latu, Latvijā nodarbina vismaz piecus darbiniekus un gadā nodokļos nomaksājis vismaz 10 tūkstošus latu.

Termiņuzturēšanās atļauju ārzemnieks varēs pieprasīt arī tad, ja būs iegādājies un viņam piederēs viens vai vairāki nekustamie īpašumi. Rīgā, Pierīgas reģionā un republikas pilsētās to kopējā kadastrālā vērtība nedrīkstēs būt mazāka par 100 tūkstošiem latu, savukārt citviet Latvijā – 50 tūkstošiem latu. Investoram nedrīkstēs būt bijuši nekustamā īpašuma nodokļa nomaksas parādi.

Tāpat uzturēšanās atļauju Latvijā ārzemnieks varēs pieprasīt, ja viņš būs veicis ne mazāk kā 200 tūkstošu latu lielas investīcijas Latvijas kredītiestādē subordinēta kapitāla veidā. Visi minētie nosacījumi attieksies tikai uz tādām investīcijām, kuras Latvijas uzņēmumos, kredītiestādēs vai nekustamajos īpašumos veiktas pēc likuma stāšanās spēkā 2010.gada 1.jūlijā.

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas dienaskārtībā rudens sesijā bija arī citi būtiski jautājumi.

Aicina pārskatīt karavīru un policistu iekļaušanu vienotajā atbildības sistēmā

Komisija aicināja Ministru prezidentu Valdi Dombrovski pārskatīt lēmumu valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu atbildības sistēmā iekļaut karavīrus, kā arī policistus un citu institūciju darbiniekus ar speciālajām dienesta pakāpēm.

Deputāti pauda viedokli, ka, atstājot šo spēka struktūru pārstāvjus vienotajā atbildības sistēmā, joprojām tiek kropļota visa valsts aizsardzības un drošības struktūra. Tāpat šāds lēmums nedod nekādu finansiālu ieguvumu, uzsvēra deputāti.

Naturalizācijas pārvaldes reorganizācija

Naturalizācijas pārvaldes reorganizācija, iekļaujot to Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē, noritējusi sekmīgi, iepazīstoties ar reorganizācijas gaitu, secināja komisijas deputāti. Nav apstiprinājušās iepriekš paustās bažas, ka reorganizācija negatīvi ietekmēs naturalizācijas gaitu.

Saeimas komisija: būtiski mazinājušās iespējas izkrāpt kredītus

Komisijas deputāti iepazinās ar izmeklēšanas un tiesu praksi saistībā ar kredītu un citu aizdevumu negodprātīgu saņemšanu un izmantošanu. Lai arī pēdējo gadu laikā būtiski pieaudzis gadījumu skaits, kad par hipotekāro kredītu izkrāpšanu sāka kriminālvajāšana, nav sagaidāms šādu gadījumu straujš pieaugums, jo veikti nepieciešamie preventīvie pasākumi, secināja deputāti.

Komisija konstatēja, ka situācija sākusi stabilizēties un iespēja saņemt kredītu, sniedzot nepatiesu informāciju par savu finanšu stāvokli, būtiski samazinājusies. To veicinājusi vienota Latvijas Bankas Kredītu reģistra izveide, kā arī prasība hipotekāro kredītu saņemšanai iesniegt izziņu no Valsts ieņēmumu dienesta. Tāpat atzinīgi vērtējams prokuratūras un policijas darbs, izmeklējot šādus noziedzīgus nodarījumus.



Komisijas sēdē. No kreisās: komisijas sekretārs J.Dobelis un komisijas priekšsēdētājs J.Dalbiņš.

Pauž bažas par cietumu darbību samazināta budžeta apstākļos

Tālāks finansējuma samazinājums ieslodzījuma vietām nav iespējams, jo jau patlaban situācija Latvijas cietumos tiek kontrolēta, lielā mērā pateicoties cietumsargu augstajai profesionalitātei un pašai aizsardzībai, tiekoties ar ieslodzījumu vietu pārvaldes priekšnieku Visvaldi Puķīti, atzina komisijas deputāti.

Deputāti akcentēja nepieciešamību nodrošināt nepieciešamo finansējumu, lai ieslodzījuma vietās varētu veikt ikgadējos remontdarbus, tostarp katlumāju un ūdensvadu remontu. Citādi negaidītas avārijas apkures vai ūdensapgādes sistēmās varētu izraisīt nopietnas nekārtības ieslodzījuma vietās.

Atzinīgi vērtē KNAB darbu

Tiekoties ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieku Normundu Vilnīti, komisija atzinīgi novērtēja biroja darbu 2009.gada otrajā pusgadā. Atzīstami vērtējama arī biroja vadītāja pieeja savu pienākumu veikšanai, norādīja deputāti. Tāpat sēdē konstatēts, ka iepriekš pieļautie operatīvo līdzekļu uzskaites trūkumi ir novērsti.

VALSTS PĀRVALDES UN PAŠVALDĪBAS KOMISIJA

Valsts iestāžu un pašvaldību darbība, civildienests un valsts amatpersonu darbs, tostarp interešu konflikta novēršana, partiju finansēšana un priekšvēlēšanu aģitācija, dzīvojamo māju pārvaldīšana un apsaimniekošana, palīdzība dzīvokļa jautājumu un denacionalizēto namu īrnieku problēmu risināšanā, nevalstiskā sektora darbība – tas ir komisijas sēdēs skatāmo jautājumu loks. Komisijas sēdēs kā eksperti tiek pieaicināti Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Finanšu ministrijas, Tieslietu ministrijas, Labklājības ministrijas un Iekšlietu ministrijas speciālisti, atbildīgās amatpersonas no Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja, Valsts kancelejas un VAS „Privatizācijas aģentūra”, kā arī lietpratēji no Latvijas Namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju asociācijas, Latvijas Pašvaldību savienības, Latvijas Lielo pilsētu asociācijas, sabiedriskās politikas centra „Providus” un citām organizācijām. Komisijas pārraudzībā strādā Mājokļa jautājumu apakškomisija.



Komisijas sēdē. No kreisās: P.Hanka, S.Šķesters, O.Spurdziņš, G.Laicāns, A.Golubovs, A.Holostovs, A.Mackevičs.

Komisijas sastāvs:

Oskars Spurdziņš (TP)

Staņislavs Šķesters (ZZS)

Sarmīte Ķikuste (JL)

Igors Aleksandrovs (JL)

Valērijs Buhvalovs (PCTVL)

Aleksandrs Golubovs (SC)

Pēteris Hanka (ZZS)

Aleksejs Holostovs (SC)

Māris Kučinskis (TP)

Jānis Lagzdiņš (TP)

Gunārs Laicāns (PS)

Anatolijs Mackevičs (LPP/LC)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretāre

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087257

E-pasts: kristine.vitola@saeima.lv



Atskatoties uz padarīto ziemas sesijā, jāsaka, ka šis darba posms ir bijis ražīgs – 35 komisijas sēdēs esam strādājuši ar virknes likumprojektu sagatavošanu tālākajai virzībai un arī apsprieduši citas aktualitātes. Savukārt Mājokļa jautājumu apakškomisija 12 sēdēs turpināja darbu pie Dzīvokļa īpašuma likumprojekta otrā lasījuma redakcijas.

Šajā sesijā Saeima pieņēma jaunu Arhīvu likumu, pie kura redakcijas komisija strādāja vairākās iepriekšējās sesijās. Mēs ceram, ka valdība laicīgi izstrādās atbilstošus noteikumus, lai likums varētu uzsākt pilnvērtīgu darbību.

Tāpat esam sākuši uzlabot un būtiski precizēt jauno vienotās darba samaksas sistēmas likumu, lai tajā ietvertu lietas, kas, iespējams, sākotnēji netika identificētas vai arī nebija precīzi noformulētas. Likums attieksies ne tikai uz valsts, bet arī uz pašvaldību iestādēm.

Mūsu darba kārtībā bija arī grozījumi likumā „Par pašvaldībām”, kur mēs apspriedām pašvaldību pirmpirkuma tiesību lietderību. Pēc plašām diskusijām palikām pie tā, ka šīs tiesības pašvaldībām ir jā saglabā, nosakot, ka pašvaldības nedrīkstēs lieki aizkavēt nekustamā īpašuma pārdošanu. Esam arī atbalstījuši ierosinājumu, kas paredz pienākumu pašvaldībām internetā publicēt virkni savu dokumentu, lai iedzīvotāji varētu aktīvāk līdzdarboties un ietekmēt lēmumu pieņemšanu pašvaldībā.

Nākamajā darba cēlienā esam apņēmības pilni aktīvi turpināt iesākto darbu pie grozījumiem vēlēšanu aģitācijas likumā un partiju finansēšanas likumā, lai izdiskutētu un likumos iestrādātu līdz šim nerisinātus jautājumus, piemēram, par partiju slēptajām reklāmām. Ja būs nepieciešams, tad atsevišķus pašlaik aktuālus jautājumus mēs virzīsim steidzamības kārtā, lai jau uz šī gada Saeimas vēlēšanām šie likumi būtu sakārtoti. Savukārt partiju finansēšana no valsts budžeta, visticamāk, būs iespējama tikai ar jaunās Saeimas sanāksšanu.

Ar nepacietību gaidām grozījumu Augstskolu likumā pieņemšanu Saeimā, jo komisijā ir vairāki likumprojekti, kas saistīti ar to.

Vēl nākamajā sesijā ceram sagaidīt Rojas novada pašvaldības lēmumu un Rojas un Mērsraga pagastu iedzīvotāju aptaujas rezultātus, lai lemtu par novada turpmāko likteni.

Noslēgumā vēlos pateikties ekspertiem, kas piedalījušies komisijas darbā un kuru viedokli vienmēr esam ieklausījušies. Tāpat pateicos Saeimas Juridiskā biroja cilvēkiem, kas palīdzējuši juridiski sakārtot mūsu priekšlikumus, lai likumprojektus var virzīt uz priekšu.

Oskars Spurdziņš,
Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas priekšsēdētājs

Turpinājumā par komisijas virzītajiem likumprojektiem un citām aktualitātēm.

Precizēts atlīdzības likums

14.janvārī Saeima galīgajā lasījumā kā steidzamus pieņēma grozījumus Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā, kas precizē atsevišķas normas pagājušā gada 1.decembrī pieņemtajā likumā.

Karavīri turpmāk varēs saņemt piemaksas līdz 30 procentiem no mēnešalgas par pedagoģisko darbu militārās izglītības iestādē. Līdzšinējā likuma redakcija šādas piemaksas paredzēja tikai iekšlietu sistēmā strādājošajiem.

Tāpat precizētas normas par karavīram izmaksājamo atlīdzību, ja viņš ir arestā vai neattaisnotā prombūtnē, kā arī normas par mācību izdevumu segšanu iekšlietu sistēmas un militārās izglītības iestādēs.

Lai saskaņotu likuma normas ar Darba likumu, Darba aizsardzības likumu un likumu „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”, noteikts, ka atlīdzības ierobežojumi nav attiecināmi, piemēram, uz komandējuma izdevumiem, izmaksājamo slimības naudu un izdevumiem par obligāto veselības pārbaudi vai brīļu iegādi.

Grozījumi arī precizē atlaišanas vai atvaļināšanas pabalsta apjomu valsts institūcijās un pašvaldībās strādājošajiem.

Nākamajā sesijā komisija turpinās darbu vēl pie citiem likuma grozījumiem, lai šo likumu precizētu un pilnveidotu.



No kreisās: I.Aleksandrovš, S.Ķikuste, J.Lagzdīņš.

Par sociālā dzīvokļa īres maksu lems pašvaldības

Saeimā 14.janvārī pieņemtie grozījumi likumā „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām” paredz iespēju pašvaldībām pašām noteikt, par kādu maksu izīrēt sociālos dzīvokļus. Tas nepieciešams, lai samērotu pašvaldībām pieejamos finanšu līdzekļus ar tiesību aktos noteiktajām funkcijām, uzdevumiem, tiesībām un pienākumiem.

Jaunais regulējums no likuma izslēdz normu, ka sociālā dzīvokļa īres maksai jābūt vismaz trīs reizes zemākai par īres maksu, kas noteikta attiecīgās kategorijas pašvaldības dzīvokļiem. Saglabāts nosacījums, ka sociālā dzīvokļa īres maksai jābūt zemākai par citu pašvaldības izīrēto dzīvokļu īres maksu. Likuma izmaiņas neattiecas uz iepriekš noslēgtajiem īres līgumiem.

Pilsētas ar lauku teritoriju vairs nepastāv

15.februārī stājās spēkā Saeimā pieņemtie grozījumi Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā, nosakot, ka pilsētas, kurām ir lauku teritorija, tiek sadalītas novadu pilsētās un novadu pagastos. Grozījumi izstrādāti, ņemot vērā 23 novadu pašvaldību pieņemtos lēmumus par teritoriālo vienību sadalīšanu vai pievienošanu esošajiem pagastiem un nosaukumu piešķiršanu.

Izmaiņas skāra Ainažu, Aknīstes, Alojās, Apes, Auces, Brocēnu, Durbes, Jaunjelgavas, Kalnciema, Ķeguma, Lielvārdes, Mazsalacas, Piltenes, Salacgrīvas, Sedas, Skrundas, Staiceles, Subates, Valdemārpils un Viesītes pilsētas.

Likums grozīts, jo vairākos novados bija iekļautas arī pilsētas ar lauku teritoriju, lai gan līdzšinējais regulējums noteica, ka novadi sastāv no pilsētām un pagastiem.

Novada pilsētā un novada pagastā tika sadalīti arī Baldones, Cesvaines, Ikšķiles, Salaspils un Saulkrastu novadi.

Pēc Valmieras novada pašvaldības iniciatīvas esošais Valmieras novads pārdēvēts par Kocēnu novadu.

Jauns Arhīvu likums

11.februārī Saeima pieņēma jaunu Arhīvu likumu, kas paredz būtiskas izmaiņas arhīvu nozares pārvaldībā.

2011.gada 1.janvārī pēc pašreizējās arhīvu sistēmas reorganizācijas darbu uzsāks Latvijas Nacionālais arhīvs, kurā tiks apvienotas līdzšinējās arhīvu sistēmas iestādes – Valsts arhīvu ģenerāldirekcija, Latvijas Valsts arhīvs, Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīvs un Personāla dokumentu valsts arhīvs.

Nacionālais arhīvs būs kultūras ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, un tā direktoru pēc kultūras ministra ierosinājuma uz pieciem gadiem iecels Ministru kabinets. Jaunajā likumā noteiktas arhīvu nozares vadošās iestādes funkcijas, pienākumi un tiesības.

Arhīvu likums nosaka, ka nacionālais dokumentārais mantojums ir nacionālā kultūras mantojuma daļa, ko veido Latvijas Nacionālajā arhīvā uzkrātie un institūcijās pastāvīgi glabājamie, kā arī privātie un no ārvalstīm iegūtie dokumenti ar arhīvisku vērtību. Tiks izveidota vienota valsts informācijas sistēma – reģistrs, kurā iekļaus datus par dokumentārā mantojuma dokumentiem, institūcijām un privātpersonām.

Likumā noteiktas institūciju tiesības un pienākumi dokumentu un arhīvu pārvaldībā, kā arī privātpersonu pienākumi privāto dokumentu pārvaldībā. Tāpat noteikti arhīva dokumentu pieejamības un izmantošanas ierobežojumi, ievērojot fizisko personu pamattiesības un brīvības, it īpaši privātās dzīves neaizskaramību.

Ņemot vērā plašo un aktīvo informācijas tehnoloģiju izmantošanu, likums nosaka, ka Latvijas Nacionālais arhīvs un iestādes publiskos dokumentus varēs pārvērst elektroniskā formā, lai tos saglabātu elektroniski.

Jaunais likums izstrādāts, jo 1991.gadā pieņemtā likuma „Par arhīviem” regulējums bija novecojis un apgrūtināja arhīvu līdzšinējo darbību.

Ierēdniecības politiskā neitralitāte

Par politiskās neitralitātes principa neievērošanu ierēdnim varēs izteikt rājienu, uz laiku samazināt mēnešalgu vai pazemināt amatā. Šādu disciplināro atbildību paredz Saeimā 25.februārī pieņemtie grozījumi Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likumā.

Par tādu pašu pārkāpumu, ja dēļ tā valstij vai personai nodarīts būtisks zaudējums vai kaitējums, ierēdni uz laiku varēs pazemināt amatā, atbrīvojot no amata vai arī atbrīvojot no amata bez tiesībām vienu gadu pretendēt uz amatu valsts pārvaldē.

Finanšu ministram paredzētas tiesības ierosināt disciplinārlietu par tiesību aktiem neatbilstošu ierēdņa rīcību ar budžeta līdzekļiem. Tāpat pie atbildības varēs saukt ierēdni, kurš prettiesiski rīkojies ar iestādes finanšu līdzekļiem.

Saeima arī grozīja Valsts civildienesta likumu, nosakot, ka ierēdnim, veicot amata pienākumus, jāvadās tikai pēc profesionāliem kritērijiem, neatkarīgi no politiskās ietekmes.

Jaunais regulējums nosaka, ka civildienesta attiecības varēs izbeigt, ja ierēdnis veselības stāvokļa dēļ nespēj veikt amata pienākumus. Tam būs nepieciešams ārsta atzinums.

Izmaiņas civildienestu regulējošajos likumos bija nepieciešamas, lai nodrošinātu ierēdniecības politisko neitralitāti.

Izmaiņas pašvaldību darba regulējumā

Komisija sagatavoja likumprojekta „Grozījumi likumā „Par pašvaldībām”” otrā lasījuma redakciju, kas paredz virkni pašvaldību dokumentu publicēt internetā.

Plānots, ka pašvaldībām savā mājaslapā internetā turpmāk būs jāpublicē pašvaldības nolikums, domes lēmumi, kā arī informācija par domes kārtējās sēdes norises laiku, vietu un darba kārtību. Tāpat pašvaldībām būs jānodrošina iespēja ikvienam interesentam iepazīties ar domes sēžu protokoliem.

Otrajam lasījumam atbalstītā redakcija paredz mājaslapā publicēt arī pašvaldības saistošo noteikumu projektus. Katram šādam projektam būs jāpievieno detalizēta informācija par plānoto noteikumu būtību, ietekmi uz pašvaldības budžetu, uzņēmējdarbības vidi un administratīvajām procedūrām. Būs arī jānorāda, ar kurām privātpersonām vai organizācijām ir konsultējusies pašvaldība, gatavojot tiesību akta projektu.

Mājaslapā pašvaldībām būs jāpublicē arī informatīvs ziņojums, kurā apkopoti publiskajā apspriešanā paustie iedzīvotāju viedokļi, un domes lēmums saistībā ar publiskās apspriešanas rezultātiem.

Izmaiņas pašvaldību likumā izstrādātas, lai paplašinātu iedzīvotāju iespējas aktīvāk līdzdarboties un ietekmēt lēmumu pieņemšanu pašvaldībā.



No kreisās: G.Laicāns, A.Golubovs, A.Holostovs, A.Mackevičs.

Aicina noskaidrot Rojas novada iedzīvotāju viedokli par novada sadalīšanu

Izskatot iesniegtos grozījumus Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā, kas paredz Rojas novada sadalīšanu, komisija pirms lēmuma pieņemšanas par likumprojekta tālāko virzību nolēma aicināt Rojas novada domi sarīkot publisku apspriešanu, lai līdz 15.aprīlim noskaidrotu Mērsraga un Rojas pagastu iedzīvotāju viedokli par novada sadalīšanu.

Būs jāfiksē arī slēgtajās valdības sēdēs runātais

Komisija izskatīšanai 1.lasījumā atbalstīja grozījumus Ministru kabineta iekārtas likumā, kas paredz audio formātā ierakstīt arī valdības sēžu slēgto daļu.

Izmaiņas likumā ierosinājusi Saeimas Nacionālās drošības komisija, lai fiksētu ne tikai Ministru kabineta sēžu atklātajās daļās notiekošo, bet arī slēgtajās daļās runāto. Tādējādi ierakstītas tiks pilnīgi visas valdības sēdes, nenosakot izņēmumus attiecībā uz valsts noslēpuma jautājumiem.

Pirms vēlēšanām ierobežos arī komercraidorganizāciju darbību

Saeima 1.lasījumā atbalstīja komisijas virzītos grozījumus likumā „Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām”, kas paredz aizliegt arī komercraidorganizācijām vēlēšanu dienā un divus mēnešus pirms vēlēšanām pārraidīt reportāžas, intervijas, raidījumus un komentārus, ko gatavojusi persona, kas kandidē vēlēšanās.

Patlaban šāds aizliegums attiecas tikai uz sabiedriskajām raidorganizācijām – Latvijas Radio un Latvijas Televīziju.

KNAB pārstāvji norādīja, ka priekšvēlēšanu periodā pirms 2009.gada pašvaldību vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām vairāku komercraidorganizāciju pārstāvju darbībā, kas kandidēja vēlēšanās, bija saskatāmas priekšvēlēšanu aģitācijas pazīmes, kas būtiski veicināja partiju vai deputātu kandidātu popularitāti.

Izmaiņas likumā izstrādātas, jo būtiski ir mainījusies raidorganizāciju nozare – palielinājies komercraidorganizāciju skaits, to aptveramība, auditorija, pilnveidoti tehniskie līdzekļi, kā arī izteiksmes un auditorijas ietekmēšanas metodes. Līdz ar to nav objektīva pamata pašreizējo aizliegumu attiecināt vienīgi uz sabiedriskajām raidorganizācijām, norāda Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijā.

Žurnālistu, kurš kandidē vēlēšanās, raidorganizācija priekšvēlēšanu periodā varēs aizvietot ar kādu citu, uzticēt viņam citus pienākumus vai arī piešķirt atvaļinājumu.

Dzīvokļa īpašuma likums

Mājokļa jautājumu apakškomisija turpināja strādāt pie jaunā Dzīvokļa īpašuma likuma 2.lasījuma redakcijas. Likums noteiks dzīvokļa īpašnieka tiesības un pienākumus un atbildību, definēs dzīvokļa īpašuma jēdzienu, kā arī regulēs dzīvokļu īpašnieku kopīpašumā esošās dzīvojamās mājas daļas pārvaldīšanas principus. Tāpat tiks noteikta dzīvokļu īpašnieku kopības kompetence un lēmumu pieņemšanas kārtība.

TAUTSAIMNIECĪBAS, AGRĀRĀS, VIDES UN REĢIONĀLĀS POLITIKAS KOMISIJA

Līdztekus tautsaimniecības un uzņēmējdarbības jautājumiem komisija strādā ar lauksaimniecību, vidi un ar reģionālo politiku saistītiem likumprojektiem. Pieaugoša nozīme ir enerģētikas sektoram, un joprojām aktuāla ir privatizācijas un zemes reformas pabeigšana. Nozīmīga komisijas darba sastāvdaļa ir Ekonomikas ministrijas, Satiksmes ministrijas, Zemkopības ministrijas, Vides ministrijas, daļēji arī Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas un šajās nozarēs strādājošo valsts iestāžu darba pārraudzība. Lai pieņemtu kvalitatīvus lēmumus, komisija ņem vērā arī nozares lietpratēju un nevalstiskā sektora viedokli. Tādēļ komisijas sēdēs deputāti kopā ar ekspertiem aktīvi diskutē par Latvijas tautsaimniecības attīstības tendencēm un nākotnes perspektīvām. Padziļinot komisijas darbu enerģētikas politikas veidošanā un atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanā, izveidota Enerģētikas apakškomisija.



Komisijas 16.marta izbraukuma sēdē valsts akciju sabiedrībā „Latvijas dzelzceļš”.

Komisijas sastāvs:

Vents Armands Krauklis (TP)

Mārtiņš Roze (ZZS)

Jānis Tutins (SC)

Vitālijs Aizbalts (LPP/LC)

Māris Ārbergs (TP)

Madars Lasmanis (JL)

Ingmārs Līdaka (ZZS)

Artūrs Rubiks (SC)

Anna Seile (PS)

Juris Sokolovskis (PCTVL)

Dzintars Zaķis (JL)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087305

E-pasts: tautsaimnieciba@saeima.lv



Ziemas sesijā komisija sanāca uz 42 sēdēm, savukārt Enerģētikas apakškomisija uz 7 sēdēm. Darbs bija intensīvs, un esam strādājuši pie sarežģītiem likumiem ar lielu ietekmi uz tautsaimniecību.

Darba kārtībā bija gan jaunais Maksātspējas likums un izmaiņas Publisko iepirkumu likumā, gan arī grozījumi Komerclikumā. Ar šiem likumiem turpināsim strādāt pēc Lieldienām un plānojam tos pabeigt jau pavasara sesijas sākumā.

Strādājot pie fundamentāliem likumiem, komisijas deputātiem izveidojis teiciens – ja visas ieinteresētās puses no komisijas sēdes prom aiziet mēreni neapmierinātas, tātad likumā izdevies sabalansēt dažādu pušu intereses. Šajā jokā ir patiesības grauds, jo likumos jāsamēro tautsaimniecības attīstība un korupcijas riski. Ne mazāk būtiski, lai likums būtu viennozīmīgs un iespējami vienkārši saprotams tā lietotājiem.

Galīgajā lasījumā pavisam ziemas sesijā pieņemti 16 mūsu komisijas virzīti likumprojekti. Jāatzīst, ka nereti Saeimā tiek iesniegti gauži nekvalitatīvi likumprojekti, kas būtiski jāpārstrādā. Tā bija ar Enerģijas gala patēriņa efektivitātes likumu un Brīvas pakalpojumu sniegšanas likumu. Tas, protams, prasa ļoti daudz laika un kavē pievēršanos citiem tautsaimniecībai ārkārtīgi nepieciešamiem likumprojektiem.

Šajā sesijā plašas debātes izraisīja grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā. Tajā ir daudzas labas lietas, kas atvieglo dzīvi mazajiem uzņēmējiem – sakārtojām mājas apstākļos ražota alkohola pārdošanu un alkohola tirdzniecību ārā kafējnīcās. Pretēji Tautsaimniecības komisijas nostājai Saeima sākotnēji atbalstīja „sausā likuma” ieviešanu 1.septembrī. Taču otrreizējās caurlūkošanas laikā arī Saeimas deputātu vairākums pievienojās komisijas viedoklim. Šāds aizliegums nerisinātu problēmu. Tā vietā jādomā, lai alkohols un cigaretes bērniem būtu nepieejamas visu gadu. Tāpēc komisija nāca klajā ar iniciatīvu noteikt bargus sodus tirdzniecības vietu īpašniekiem par alkohola un cigarešu pārdošanu nepilngadīgajiem. Šobrīd administratīvā atbildība noteikta tikai pārdevējiem.

Sesijas noslēgumā pabeidzām arī darbu pie izmaiņām Dzīvnieku aizsardzības likumā. Iedzīvotāju vidū arī šis likums ir neviennozīmīgi vērtēts, un tas kļuva par politisku spēļu laukumu. Uzskatu, ka komisija ir spējusi rast risinājumu, kas samēro uzņēmēju un dzīvnieku draugu intereses.

Pēdējo trīs mēnešu laikā esam izskatījuši daudzas konceptuālas lietas. Ar Budžeta komisiju esam vienojušies, ka uz alkoholisko dzērienu kokteiļiem nebūtu jālimē akcīzes markas, tāpat ir panākta vienota izpratne par nodokļu piemērošanu mežu īpašniekiem. Esam meklējuši un atraduši veidu, kā vairāk Eiropas Savienības līdzekļu novirzīt īpaši atbalstāmo teritoriju attīstībai.

Ne vienmēr komisijas sēdē uzreiz var nonākt līdz likuma izmaiņām, taču Saeimas komisija dod stimulu ministrijām aktīvāk strādāt nozarei būtiskos jautājumos. Bieži vien kādu tēmu izskatām atkārtoti un sekojam līdzī progresam. Spilgts piemērs ir stratēģiskās valsts degvielas rezerves – tikai pateicoties Enerģētikas apakškomisijas neatlaidībai, tika rasts loģisks kompromiss starp valsts un uzņēmēju interesēm. To mēs uzskatām par savu sūtību – ne tikai strādāt ar likumdošanas izmaiņām, bet arī reāli palīdzēt uzņēmējiem, un tas vistiešākajā veidā veicina ekonomikas atlabšanu.

Vents Armands Krauklis,
Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas priekšsēdētājs

Ziemas sesijā Saeima galīgajā lasījumā ir pieņēmusi vairākus Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas pārziņā esošus likumus. Turpinājumā par būtiskākajām izmaiņām normatīvajā regulējumā.

Mainās alkoholisko dzērienu tirdzniecības nosacījumi

Saeima pieņēmusi izmaiņas Alkoholisko dzērienu aprites likumā, atvieglojot tirdzniecības nosacījumus mājas apstākļos ražotiem alkoholiskiem dzērieniem un paplašinot pašvaldību tiesības reglamentēt vasaras kafejnīcu darbību.

Tirgot mājās ražotus alkoholiskos dzērienus turpmāk varēs komersants, kas tos ražos no savvaļā augošiem augiem vai produktiem, kas iegūti no savā īpašumā vai valdījumā esošiem dārziem un dravām. Šāds uzņēmums varēs ar atvieglotiem nosacījumiem saņemt licenci apstiprināta noliktavas turētāja darbībai. Uzņēmējam būs jānomaksā akcīzes nodeva, un dzērienu ražošanas procesā būs aizliegts izmantot spirtu vai jau saražotu alkoholu.

Vienā kalendārajā gadā mājas apstākļos varēs saražot ne vairāk kā 15000 litru vīna vai citu raudzētu dzērienu. Absolūtā alkohola daudzums saražotajos pārējos dzērienos nedrīkstēs pārsniegt 100 litrus. Ja komersanta gada laikā saražotā vīna vai raudzēto dzērienu apjoms būs mazāks par 1000 litriem, tad viņam nevajadzēs iesniegt akcīzes nodokļa nodrošinājumu.

Lai pretendētu uz atvieglotajiem nosacījumiem, komersantam būs jāsaņem vietējās pašvaldības atļauja. Likums nosaka, ka ar atvieglotiem nosacījumiem saņemt licenci un reģistrēt akcīzes nodokļa nodrošinājumu varēs no 2010.gada 20.aprīļa.

Apstiprinātā likuma redakcija nosaka, ka alkohola mazumtirdzniecību vasaras kafejnīcās turpmāk regulēs vietējās pašvaldības saistošie noteikumi.

Pašvaldība saistošajos noteikumos varēs noteikt laika periodu, kurā tirdzniecība ir atļauta, kā arī kārtību, kādā saskaņojama alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecības novietnes vieta. Tāpat pašvaldībai būs tiesības noteikt maksimāli pieļaujamo absolūto spirta daudzumu alkoholiskajos dzērienos, kuru mazumtirdzniecība atļauta novietnēs.

Līdzšinējā kārtība paredzēja, ka pašvaldības atļautās vietās alkoholisko dzērienu tirdzniecības licence novietnēm tiek izsniegta uz laiku līdz pieciem mēnešiem kalendārajā gadā un novietnēs tirgotā alkohola absolūtais spirta daudzums nedrīkst pārsniegt sešus tilpumprocentus.

Sākotnēji Saeimas deputātu vairākums atbalstīja ieceri 1.septembrī liegt alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecību, kas nozīmē, ka to iegādāties nevarētu ne veikalos, ne arī viesnīcās un restorānos. Izskatot šo priekšlikumu komisijā, deputāti to neatbalstīja. Šo likumprojektu otrreiz caurlūkojot, Saeimas vairākums pievienojās komisijas viedoklim un aizliegumu Zinību dienā tirgot alkoholiskos dzērienus izslēdza no likumprojekta.



Komisijas sēdē. No kreisās: M.Ārbergs, M.Roze, V.A.Krauklis, J.Tutins, A.Rubiks.

Privatizācijas iesniegumu izskatīšana

18.februārī veiktie grozījumi Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likumā par gadu pagarina privatizācijas iesniegumu izskatīšanas termiņu. Tas nepieciešamas, jo Rīgas pilsētā saņemts milzīgs privatizācijas ierosinājumu skaits. Termiņa pagarināšana nepieciešama arī tādēļ, ka valsts institūcijām jāveic liels darbs, nosakot piekritību konkrētajiem zemes gabaliem.

Enerģijas patēriņa efektivitāte

Saeima 28.janvāra sēdē 3.lasījumā pieņēma likumprojektu „Enerģijas gala patēriņa efektivitātes likums”. Ieviešot likumu, tiks veicināta energoresursu izmantošanas efektivitāte. Likums paredz, ka valsts enerģijas ietaupījumu mērķi noteiks Ekonomikas ministrija. Lai to sasniegtu, tiks izstrādātas programmas un noteikti praktiski energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi katrā no enerģijas gala patēriņa sektoriem – mājsaimniecības, rūpniecības, pakalpojumu, lauksaimniecības, transporta un sabiedriskajā sektorā.

Likuma īstenošanā būtiska loma būs valsts un pašvaldību sektoram, kam ar savu paraugu būs jāveicina energoefektivitātes pasākumu īstenošana.

Jauns Meliorācijas likums

Jaunajā Meliorācijas likumā, kas Saeimā tika pieņemts 14.janvārī, precizēti meliorācijas sistēmu būvniecības un ekspluatācijas nosacījumi. Likums nosaka, ka meliorācijas kadastrs tiek nodots valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi”.

Brīva pakalpojumu sniegšana

Saeimā 31.martā pieņemts Brīvas pakalpojumu sniegšanas likums, kura mērķis ir veicināt brīvu pakalpojumu apriti un nodrošināt tiesības brīvi veikt saimniecisko darbību dalībvalstī pakalpojumu jomā. Likums nosaka organizatoriskos un tiesiskos pamatus pakalpojuma sniegšanai un saņemšanai, lai pakalpojuma sniedzējs un pakalpojuma saņēmējs varētu īstenot un aizsargāt savas likumīgās tiesības ES iekšējā tirgū.

Likums pārņem Pakalpojumu direktīvas prasības. Šīs direktīvas mērķis ir palīdzēt uzņēmumiem, kas sniedz vai izmanto pakalpojumus Eiropas Savienībā. Direktīva izvirza prasību visām ES dalībvalstīm atcelt atsevišķus juridiskos un administratīvos šķēršļus pakalpojumu darbības uzsākšanai vai pakalpojuma sniegšanai.

Jaunais likums dos iespēju vienkāršāk un ātrāk nodibināt jaunu uzņēmumu vai filiāli savā valstī vai ES valstī. Uzņēmējam būs iespēja bez grūtībām piedāvāt pakalpojumus citās ES valstīs, nedibinot tur uzņēmumus.

Emisijas kvotu tirgošana

28.janvāra grozījumi likumā „Par Latvijas Republikas dalību Kioto protokola elastīgajos mehānismos” apstiprina valsts SIA „Vides investīciju fonds” funkcijas to līdzekļu apsaimniekošanai, kuri ir iegūti, tirgojot emisiju kvotas.

Augsnes agroķīmiskā izpēte

Saeimas 28.janvārī pieņemtie grozījumi Lauksaimniecības un lauku attīstības likumā nosaka lauksaimniecībā izmantojamās zemes augšņu agroķīmisko izpēti un attiecīgās informācijas datu bāzes uzturēšanu. Šāda izpēte nepieciešama, lai noteiktu zemes auglības līmeni.

Licences augu aizsardzības līdzekļu pārdošanai

Grozījumi Augu aizsardzības likumā samazina administratīvo slogu, saīsinot licenču izsniegšanas procedūru augu aizsardzības līdzekļu tirdzniecībai.

Dzīvnieku aizsardzības likums

Saeima 31.martā galīgajā lasījumā atbalstīja grozījumus Dzīvnieku aizsardzības likumā.

Likumā noteikts aizliegums dzīvniekiem veikt izskatu pārveidojošas operācijas. Lai sekmētu šīs prasības ievērošanu, dzīvniekiem, kuriem veiktas šādas operācijas būs aizliegts piedalīties izstādēs, sacensībās, izsolēs.

Tomēr praktizējošam veterinārārstam atļauts izdarīt astes apgriešanu dažām medību suņu šķirnēm. Tās ir asspalvainais un gludspalvainais foksterjers, krievu medību spaniels, vācu asspalvainais un īsspalvainais putnusuns. Tāpat astes apgriešana būs pieļaujama vācu medību terjeriem un Velsas terjeriem.

Pēc plašām diskusijām Saeimas vairākums neatbalstīja priekšlikumu no likuma svītrot normu, kas atļauj dzīvniekus nokaut, izmantojot pēckaušanas apdullināšanu.

Pārņemot ES regulas un direktīvas, likumā precizēti termini un iestāžu kompetences. Tāpat precizēta izpratne par cietsirdīgu izturēšanos pret dzīvniekiem un atļautajiem dzīvnieku izmantošanas veidiem.

Ziemas sesijā Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija strādāja ar vairāku tautsaimniecībai būtisku likumprojektu sagatavošanu, kas vēl nav pieņemti galīgajā lasījumā, un darbs ar tiem turpināsies pavasara sesijā.

Atvieglota SIA dibināšana

Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija turpinās darbu ar grozījumiem Komerclikumā. Likumā paredzēts samazināt SIA dibināšanas pamatkapitālu. Likumā plānots noteikt, ka fiziskas personas sabiedrību ar ierobežotu atbildību varēs dibināt ar pamatkapitālu viens lats. Pamatkapitāls laika gaitā būs jāpalielina līdz 2000 latiem.

Plānots, ka uzņēmēj sabiedrībām, kas tiks dibinātas ar atvieglotiem nosacījumiem, maksājot par reģistrēšanu un izsludināšanu laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” būs jāsedz tikai administratīvās izmaksas.

Iecerēts, ka SIA ar atvieglotajiem nosacījumiem varēs dibināt ne vairāk kā piecas fiziskas personas, un valdē varēs darboties tikai uzņēmuma īpašnieki. Vienlaikus fiziska persona varēs darboties tikai vienā šādā uzņēmumā, kas izveidots ar īpašiem pamatkapitāla nosacījumiem. Katru gadu no SIA peļņas vismaz 25 procenti būs jāieskaita obligātajā rezervē, kas paredzēta pamatkapitāla palielināšanai vai zaudējumu segšanai. Lai izmaksātu dividendes no peļņas, vispirms ceturtdaļa peļņas būs jāieskaita obligātajā rezervē.

Likumprojektā ir ietverta arī norma, kas aizsargā šāda SIA partnerus un kreditorus. Ja SIA kļūs maksātnespējīga, pirms pamatkapitāls ir sasniedzis 2000 latus, uzņēmuma īpašnieki solidāri atbildēs par starpību. Piemēram, ja SIA tiek dibināts ar viena lata pamatkapitālu un divu gadu laikā pamatkapitāls palielināts līdz 1500 latiem, bankrota gadījumā uzņēmuma īpašnieki kreditoriem atbildēs ar visu pamatkapitālu un vēl 500 latiem no savas mantas.

Šobrīd likums nosaka, ka SIA pamatkapitāls ir 2000 lati un, dibinot uzņēmumu, ir jāiemaksā vismaz puse jeb 1000 lati.

Likumprojekts „Grozījumi Komerclikumā” Saeimā vēl jāpieņem trešajā galīgajā lasījumā.

Jauns Maksātspējas likums

Komisija ir konceptuāli atbalstījusi jaunu Maksātspējas likumu, kas ļaus fiziskām un juridiskām personām finansiālās problēmas risināt vienkāršāk un ātrāk. Gatavojot likumprojektu 2.lasījumam, komisija rūpīgi raugās, lai tajā tiktu samērotas gan kreditoru, gan parādnieku intereses.

Likumprojekts „Maksātspējas likums” divos lasījumos vēl jāskata Saeimā.

Valsts un pašvaldību iepirkumi

Nākamajā sesijā komisija turpinās strādāt pie grozījumiem Publisko iepirkumu likumā.

Saeima 2.lasījumā ir atbalstījusi prasību, ka valsts un pašvaldību iepirkumos būs jāņem vērā par darbiniekiem nomaksāto sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu apmērs.

Lai varētu startēt valsts un pašvaldību iepirkumos, uzņēmumam saviem darbiniekiem būs jāmaksā vismaz 70 procenti no darba ņēmēju vidējiem darba ienākumiem konkrētajā nozarē un šai samaksai jābūt lielākai par valstī noteikto minimālo mēneša darba algu.

Plānots, ka turpmāk iepirkumos varēs piedalīties uzņēmumi, kuru nodokļu vai valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parāds nav lielāks par 100 latiem. Tas neatbrīvos no pienākuma dzēst nodokļa parādu.

Plānots, ka turpmāk valsts un pašvaldību iepirkumos visus kvalifikācijas dokumentus būs jāiesniedz tikai uzvarētājam. Tas uzņēmējiem ļaus ievērojami ietaupīt laiku un resursus, kas šobrīd jātērē, lai savāktu visus pasūtītāja prasītos dokumentus. Plānots, ka šāda vienkāršota prasība attieksies uz iepirkumiem, kuru paredzamā līgumcena ir robežās no 3000 līdz 20000 latu. Publiska būvdarbu iepirkuma gadījumā līgumcena būtu robežās no 10 līdz 120 tūkstošiem latu.

Tāpat paredzēts noteikt, ka vienkāršos iepirkumos obligāti jāizmanto elektronisko iepirkumu sistēma. Sistēmas obligāta lietošana valsts iestādēs jāsāk ar noteiktām preču kategorijām. Šīs kategorijas noteiks Ministru kabinets.



Komisijas sēdē. No kreisās: A.Seile, I.Līdaka, M.Lasmanis.

Īstenojot parlamentāro kontroli pār izpildvaras darbu, komisijas deputāti ir diskutējuši par vairākiem tautsaimniecībai būtiskiem jautājumiem. Turpinājumā par dažām no diskusijām.

Plāno atcelt mazalkoholisko kokteiļu marķēšanu ar akcīzes markām

Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas un Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas deputāti kopīgā sēdē vienojās par nepieciešamību atteikties no akcīzes markām tādiem alkoholisko dzērienu kokteiļiem, kuru saturā ir līdz sešiem procentiem alkohola, un sagatavot attiecīgus grozījumus likumā „Par akcīzes nodokli”. Atteikšanās no akcīzes marku līmēšanas ļaus samazināt ražotāju izmaksas un palīdzēs sasniegt labākus ražošanas rādītājus, kā rezultātā pieaugs arī nodokļu ieņēmumi.

Jāpalielina lidostas kapacitāte

Pārrunājot lidostas „Rīga” attīstību, komisija aicināja valdību nekavēties ar tās infrastruktūras attīstībai nepieciešamā līdzfinansējuma piešķiršanu. Deputāti pauda pārliecību, ka ieguldījumi lidostas attīstībā ir būtiski, jo salīdzinoši īsā laikā dotu pozitīvu stimulu ekonomiskajai attīstībai.

Rīgas lidosta ir būvēta 2,5 miljoniem pasažieru, taču jau 2009.gadā tā apkalpojusi vairāk nekā četrus miljonus. Veicot paplašināšanas darbus, pašreizējo pasažieru plūsmu iespējams palielināt vēl par vienu miljonu. Lai lidostas kapacitāti palielinātu ilgākā laika termiņā, nacionālā aviosabiedrība „airBaltic” iecerējusi uzbūvēt atsevišķu termināli, kas darbu sāktu 2014.gadā.

Skaidrība nodokļu piemērošanā mežu īpašniekiem

Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas deputāti kopīgā sēdē ar Budžetu un finanšu (nodokļu) komisijas kolēģiem un atbildīgo iestāžu amatpersonām pārrunāja nodokļu iekasēšanu meža nozarē, panākot, ka turpmāk iestādes vienādi interpretēs iedzīvotāju ienākumu nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa piemērošanu.

Saeimas deputāti apmeklēja VAS „Latvijas dzelzceļš”

16.martā komisija izbraukuma sēdē apmeklēja valsts akciju sabiedrību „Latvijas dzelzceļš”. Komisijas deputāti tikās ar valsts akciju sabiedrības „Latvijas dzelzceļš” vadību, apmeklēja Dzelzceļa kustības vadības centru, kā arī ar vilcienu devās uz Latvijas dzelzceļa ražošanas objektu – Šķirotavas uzkalniņu. Iepazīstoties ar uzņēmuma attīstības vīziju, deputāti pauda pārliecību, ka valsts uzņēmumos jāveido motivējoša atalgojuma sistēma.



Komisijas 16.marta izbraukuma sēdē valsts akciju sabiedrībā „Latvijas dzelzceļš”.

Komisijas izbraukuma sēde uz gaļas ražošanu uzņēmumu

Saeimas komisija izbraukuma sēdē apmeklēja SIA „Viesuļi”, lai iepazītos, kā praksē tiek īstenoti grozījumi Dzīvnieku aizsardzības likumā saistībā ar pieļaujamajām lauksaimniecības dzīvnieku kaušanas metodēm gaļas ieguvei.

SOCIĀLO UN DARBA LIETU KOMISIJA

Komisijas dienas kārtībā ir tādi būtiski jautājumi kā darba tiesības, nodarbinātības tendences un bezdarbs, pensijas un pabalsti, ģimenes ārsti un slimnīcas, farmācija un sabiedrības veselība, sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi, situācija pansionātos un aprūpes centros, sociālā budžeta izlietojums. Tās pārziņā ir gan sociālās jomas likumprojekti, gan nozares ministriju un aģentūru darba pārraudzība. Komisija uz sēdēm aicina Labklājības ministrijas, Veselības ministrijas un Finanšu ministrijas ierēdņus un regulāri dodas izbraukuma sēdēs uz reģioniem, lai klātienē iepazītos ar situāciju sociālās aprūpes iestādēs. Komisijas darbā aktīvi iesaistās invalīdu un pensionāru organizācijas, kā arī sociālie partneri un pašvaldību pārstāvji, jo tieši vietējā vara pilsētās un novados veic nozīmīgu sociālo funkciju. Komisijas pārraudzībā darbojas divas apakškomisijas – Sociālās drošības apakškomisija un Sabiedrības veselības apakškomisija.



Komisijas sēdē. Pie galda no kreisās: S.Bendrāte, A.Barča, A.Ziedone-Kantāne.

Komisijas sastāvs:

Aija Barča

Silva Bendrāte (JL)
Andris Bērziņš (ZZS)
Ainars Baštiks (LPP/LC)
Oļegs Deņisovs (SC)
Inta Feldmane (LPP/LC)
Māris Grīnblats (TB/LNNK)
Andrejs Klementjevs (SC)
Vitālijs Orlovs (SC)
Dagnija Stake (ZZS)
Ausma Ziedone-Kantāne (JL)

priekšsēdētāja

priekšsēdētājas biedre
sekretārs

Sociālo un darba lietu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087371

E-pasts: tamarar@saeima.lv



Sociālo un darba lietu komisija šajā sesijā noturēja 54 sēdes, bet katras apakškomisijas deputāti sanāca 12 reizes, lai lemtu par aktuāliem jautājumiem sabiedrības veselības un sociālās drošības jomā.

Šī sesija aizsākās ar intensīvu darbu pie likumu izmaiņām, lai saskaņā ar Satversmes tiesas lemtu pensijas maksātu pilnā apmērā un pensionāriem atmaksātu arī ieturēto naudu. Saeima bija pieļāvusi nopietnu kļūdu, taču steidza nekavējoties to labot. Nekādas aizkavēšanās ar naudas atmaksu nevajadzētu būt, un pensionāri ieturēto saņems kopā ar aprīļa pensiju.

Pensiju lietā kā nākamais solis ir rosināts izdarīt grozījumus izdienas pensiju regulējumā, lai atgrieztu ieturēto arī šīs pensijas saņēmējiem. Domāju, ka mums nav jāgaida jauns konstitucionālās tiesas spriedums, bet jārikojas pašiem.

Šajā sesijā esam nopietni strādājuši pie apjomīgām izmaiņām Darba likumā, cieši sadarbojoties ar darba devēju un darba ņēmēju pārstāvjiem. Manuprāt, rezultāts ir atbilstošs aktuālajai darba tirgus situācijai, un risinās vairākas abām pusēm sasāpējušas problēmas, padarot darba attiecību tiesisko regulējumu elastīgāku.

Daudz enerģijas esam veltījuši, strādājot pie jaunā Invaliditātes likuma. Tas paredz vairākus būtiskus jaunievedumus, piemēram, jaunu invaliditātes noteikšanas sistēmu un personiskā asistenta pakalpojumus cilvēkiem ar smagu invaliditāti. Patlaban strādājam pie pārejas noteikumu saskaņošanas, lai precīzi noteiktu, kad kura norma stāsies spēkā. Lai gan budžeta situācija ir visai saspringta, daļu likumā paredzēto pakalpojumu ļoti gribētu ieviest jau nākamgad, piemēram, surdotulka atbalstu nedzirdīgajiem mācību iestādēs, kā arī asistenta pakalpojumus personām ar smagiem redzes traucējumiem.

Pēc komisijas iniciatīvas pielikts punkts tā dēvēto vīraku un citu augu maisījumu legālai izplatīšanai. Šīs vielas balansē uz robežas ar narkotikām, bet strauji kļuva populāras jauniešu vidū. Ne viens vien skolēns bija nopietni saindējies ar iepriekš legāli nopērkamām vielām, kas izraisa psihiskus traucējumus. Tādēļ lēmām par striktu šādu vielu tirdzniecības aizliegumu.

Pēc Lieldienām turpināsim darbu pie farmācijas nozares regulējuma. Mums priekšā ir būtiska izšķiršanās – vai likumā saglabāt pārejas noteikumos iekļauto prasību, kas nosaka, ka no 2011.gada aptiekas var vadīt un būt īpašnieki vienīgi farmaceiti. Nozares pārstāvji brīdina, ka tādā gadījumā darbu varētu zaudēt daudzi aptieku vadītāji ar farmaceita palīga kvalifikāciju, īpaši jau laukos. Rūpīgi vērtēsim, vai šāda norma saglabājama.

Pavasara sesijā turpināsim sadarbību ar nevalsts sektoru – gan ikdienā, skatot likumprojektus un aktuālos jautājumus, gan rīkojot tematiskas tikšanās. Piemēram, aprīļa beigās jau esam plānojuši plašu diskusiju ar sabiedriskajām organizācijām par nabadzības novēršanas jautājumiem.

Aija Barča,
Sociālo un darba lietu komisijas priekšsēdētāja

Saeima galīgajā lasījumā pieņēmusi vairākus Sociālo un darba lietu komisijas virzītus likumprojektus. Turpinājumā īsumā par katru no tiem.

Ieturētās pensijas atmaksa aprīlī

Saeima 21.janvārī otrajā lasījumā kā steidzamu pieņēma Sociālo un darba lietu komisijas izstrādāto Pensiju ieturējumu atmaksāšanas likumu, kas nosaka kārtību, kādā pensionāriem tiks atmaksāta ieturētā pensijas daļa.

Saskaņā ar šo likumu laika posmā no 2009.gada 1.jūlija līdz 2010.gada 31.janvārim ieturēto pensijas daļu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra izmaksā 2010.gada aprīlī kopā ar aprīļa pensiju. Pensijas saņēmēja nāves gadījumā ieturēto pensijas daļu ir tiesības saņemt pensijas saņēmēja laulātajam, pirmās un otrās pakāpes radniekiem vai arī citai personai uz mantojuma apliecības vai tiesas nolēmuma pamata. Pensiju ieturējumu izmaksai kopā nepieciešami 73,7 miljoni latu.

Lai veiktu pensiju atmaksu un tādējādi izpildītu Satversmes tiesas spriedumu, Saeima pieņēma gan Pensiju ieturējumu atmaksāšanas likumu, gan arī izdarīja nepieciešamos grozījumus likumā „Par valsts pensijām” un likumā „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam”.



Komisijas sēdē. Pie galda no kreisās: D.Staķe, A.Bērziņš, V.Orlovs, S.Bendrāte.

Grozījumi Darba likumā

Saeima 4.martā trešajā galīgajā lasījumā atbalstīja grozījumus Darba likumā, kas paredz uzlabot darba attiecību tiesisko regulējumu un pilnveidot likuma normu praktisko piemērošanu.

Daudzas izmaiņas likumā veiktas, lai risinātu reālajā dzīvē radušās situācijas. Jaunajā likuma redakcijā ņemta vērā virkne darba devēju ierosinājumu, lai mazinātu administratīvo slogu uzņēmējiem. Tajā pašā laikā likuma grozījumi sarežģīt dzīvi negodprātīgiem uzņēmējiem un darba ņēmējiem.

Likuma grozījumi darba devējam paredz jaunas tiesības uzteikt darba līgumu, ja darbinieks pārejošas darba nespējas dēļ neveic darbu vairāk nekā sešus mēnešus un ja darbnespēja ir nepārtraukta. Ja darba nespēja atkārtojas ar pārtraukumiem, darba līgumu varēs uzteikt, ja darbinieks nestrādā vienu gadu triju gadu periodā. Jaunā kārtība palīdzēs cīnīties ar negodprātīgiem darbiniekiem, kas ilgstoši atrodas „uz slimības lapas”.

Ja bezalgas atvaļinājums ir garāks par četrām nedēļām gada laikā, to vairs neskaita tajā laikā, kas dod tiesības uz apmaksātu atvaļinājumu. Šādas izmaiņas veiktas, ņemot vērā darba devēju sūdzības, ka darbinieki pieprasa bezalgas atvaļinājumu un dodas peļņas nolūkos ārpus Latvijas, bet atgriežoties lūdz piešķirt apmaksātu atvaļinājumu.

Grozījumi arī nosaka, ka darba devējam nav pienākums saglabāt darba algu darbiniekam mācību atvaļinājuma laikā, kas paredzēts valsts pārbaudījuma kārošanai vai diplomdarba izstrādāšanai – turpmāk tā būs darba devēja brīva izvēle. Tas palīdzēs novērst situācijas, kad darbinieki katru gadu neveiksmīgi kāro pārbaudījumus, bet darba devējam šāds atvaļinājums jāapmaksā.

Likums papildināts ar vairākām normām, kas palīdzēs cīnīties ar nelegālo nodarbinātību. Darba līgums jāslēdz ne tikai rakstveidā, bet arī dzirdz pirms darba uzsākšanas, nosaka jaunā likuma redakcija.

Saskaņā ar grozījumiem darba līgumu par likumā noteiktajiem pārkāpumiem var uzteikt 12 mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas. Iepriekš šis termiņš bija seši mēneši.

Tāpat Darba likumā precizēts, ka darba devēja izsniegtajā darba samaksas aprēķinā jānorāda izmaksāto darba samaksu, ieturētos nodokļus un veiktās sociālās apdrošināšanas iemaksas, kā arī nostrādātās stundas, tostarp virsstundas, nakts laikā un svētku dienās nostrādātās stundas. Līdz šim likums nenoteica, kas jānorāda darba samaksas aprēķinā.

Grozījumi paredz, ka darba sludinājumos jānorāda darba devējs vai persona, kas veic pretendentu novērtēšanu un atlasī. Tas nepieciešams, lai vieglāk varētu pārbaudīt sūdzības, kas saistītas ar cilvēktirdzniecību.

Saeima pieņem grozījumus Darba aizsardzības likumā

Saeima 25.martā galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus Darba aizsardzības likumā, kas paredz atvieglot uzņēmējiem darba aizsardzības jomā noteiktās prasības.

Izmaiņas likumā paredz, ka darba devēji turpmāk paši varēs noteikt uzņēmumā nepieciešamo darba aizsardzības speciālistu skaitu. Ņemot vērā nodarbināto skaitu un darba specifiku, uzņēmēji varēs pieņemt darbā vai norīkot darba aizsardzības speciālistus, vai arī izveidot darba aizsardzības struktūrvienību.

Komisijas priekšsēdētāja Aija Barča norāda, ka šis ir solis pretī uzņēmējiem, ļaujot darba devējiem pašiem izvērtēt, cik darba aizsardzības speciālistu nepieciešams darba vietā.

Līdzšinējā kārtība noteica, ka uzņēmumā jābūt vienam darba aizsardzības speciālistam, ja tajā strādā 10 līdz 50 nodarbinātie. Savukārt, ja nodarbināto skaits pārsniedza 50, bija jānorīko vairāki speciālisti vai jāveido darba aizsardzības struktūrvienība.

Lai samazinātu administratīvo slogu, no likuma svītrotā norma, kas nosaka darba devējam pienākumu informēt Valsts darba inspekciju par darba vides riska novērtēšanas rezultātiem. Šāds pienākums turpmāk būs tikai uzņēmējiem, kas nodarbojas ar bīstamiem komercdarbības veidiem.



Komisijas priekšsēdētāja A.Barča.

Atceļ sertifikācijas prasību tūristu gidiem

Saeima 14.janvārī izdarīja grozījumus likumā „Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu”, no reglamentēto profesiju saraksta svītrojot tūristu gida profesiju.

Iepriekšējais regulējums tūristu gidu izvirzīja ļoti augstas prasības un uzlika būtiskus administratīvos šķēršļus cilvēkiem, kuri strādā šajā profesijā, īpaši jau reģionos, kur par gidu bieži vien piestrādā skolotāji un citi cilvēki, kuri nevar atļauties sertifikāta iegūšanai nepieciešamo naudu.

Lai gan iepriekšējā kārtība bija spēkā no 2009.gada 1.jūlija, tā faktiski nedarbojās. Nebija akreditējusies neviena institūcija, kas veiktu tūristu gidu sertificēšanu. Tāpat izglītības iestādes nepiedāvāja mācību programmas, kas atbilstu jaunajām prasībām, turklāt nepastāvēja arī šajā profesijā strādājošo kontroles mehānisms.

Atteikšanās no tūristu gidu sertificēšanas atvieglo darbu Latvijas uzņēmējiem un personām, kas strādā tūrisma nozarē. Grozījumi palīdz samazināt administratīvo slogu un vienkāršot mazo un vidējo uzņēmumu darbības regulējumu.

Precizē deleģējumu nevalstiskajam sektoram

Saeima 21.janvārī veica grozījumus Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, precizējot, ka Latvijas Neredzīgo biedrība un Latvijas Neredzīgo savienība tām likumā deleģētos uzdevumus veic, iesaistot to dibinātas kapitālsabiedrības, bet Latvijas Bērnu fonds – iesaistot tā nodibinājumus, kuros fonds ir vismaz viens no dibinātājiem.

Šādi grozījumi nepieciešami, lai nerastos juridiska rakstura problēmas, kas varētu apgrūtināt sociālo pakalpojumu sniegšanu. Iepriekš likumā nebija noteikts, ka sociālos pakalpojumus var sniegt minēto nevalstisko organizāciju veidotas kapitālsabiedrības vai nodibinājumi.

No 2010.gada vairākas sociālās funkcijas, ko līdz šim veikusi valsts, ir nodotas nevalstiskā sektora pārziņā. Tiflotehnikas un surdotehnikas pakalpojumus tagad nodrošina Latvijas Neredzīgo biedrība un Latvijas Nedzirdīgo savienība. Savukārt sociālās rehabilitācijas pakalpojumu bērniem, kas cietuši no vardarbības, sniedz Latvijas Bērnu fonds.

Lēmumu pieņemšana pārrobežu uzņēmumos

Saeimā 14.janvārī pieņemtais likums „Par darbinieku iesaistīšanu lēmumu pieņemšanā” paredz noteikumus darbinieku iesaistīšanai lēmumu pieņemšanā Eiropas komercsabiedrībā, Eiropas kooperatīvajā sabiedrībā un kapitālsabiedrību pārrobežu apvienošanas gadījumā – iegūstošajā sabiedrībā.

Likums noteic, ka primāri par konkrētiem darbinieku iesaistīšanas pasākumiem minētajās sabiedrībās lemj to sabiedrību, kuras iesaistītas Eiropas komercsabiedrības vai Eiropas kooperatīvās sabiedrības dibināšanā vai kapitālsabiedrību pārrobežu apvienošanā, izpildinstitūcija un darbinieku pārstāvji – speciālā sarunu grupa.

Darbinieku iesaistīšanu lēmumu pieņemšanā sabiedrībās ar pārrobežu elementu iepriekš regulēja divi normatīvie akti, kuri lielā mērā savstarpēji dublējās.

Grozījumi Eiropas komercsabiedrību likumā

Saeimas 14.janvārī pieņemtais likums paredz izslēgt no Eiropas komercsabiedrību likuma tās normas, kas regulē darbinieku iesaistīšanas kārtību. Šo jomu turpmāk regulēs likums „Par darbinieku iesaistīšanu lēmumu pieņemšanā”.

Ierobežo augu cigarešu un augu maisījumu izplatību un lietošanu

Saeima 4.martā trešajā lasījumā pieņēma Sociālo un darba lietu komisijas sagatavotos grozījumus likumā „Par tabakas izstrādājumu realizācijas, reklāmas un lietošanas ierobežošanu”.

Likums papildināts ar normām, kas nosaka augu cigarešu realizācijas, reklamēšanas un lietošanas ierobežojumus. Ņemot vērā, ka augu smēķēšanas produkti nesatur tabaku, uz tiem līdz šim nevarēja attiecināt likuma prasības.

Tāpat likums nosaka, ka starptautiskās satiksmes lidostas izlidošanas publiskajās telpās aiz drošības kontroles punktiem var ierīkot speciālas vietas smēķēšanai. Patlaban šādu vietu lidostā „Rīga” nav, un tranzītā lidojošie pasažieri nereti pārkāpj smēķēšanas aizliegumu, smēķējot tualetēs un citās neatļautās vietās, tā radot neērtības nesmēķējošiem pasažieriem.

Likums papildina smēķēšanas aizliegumu sarakstu, nosakot, ka turpmāk smēķēt nedrīkstēs arī uz peroniem.

Jaunā likuma redakcija aizliedz realizēt augu maisījumu produktus, kuru smēķēšanas, šņaukšanas, košļāšanas vai inhalēšanas rezultātā tiek izdalītas vai uzņemtas vielas, kas izraisa psihoaktīvām vielām līdzīgus psihiskus traucējumus un kuru lietošana var izraisīt atkarību.

Šādu priekšlikumu izstrādājuši par likumprojekta virzību atbildīgās Sociālo un darba lietu komisijas deputāti, reaģējot uz tā dēvēto vīraku un citu augu maisījumu plašo izplatību bērnu un jauniešu vidū. Līdz šim šīs psihiskus traucējumus izraisošās vielas varēja brīvi iegādāties gan speciālos veikalos, gan internetā un pat skolās. Šīs vielas nereti izraisa līdzīgus simptomus kā narkotiskās vielas, to lietošanas rezultātā var rasties halucinācijas un organisma saindēšanās.

No valsts sociālajiem pabalstiem parādus piedzīt nevar

Saeima 4.martā otrajā lasījumā kā steidzamus atbalstīja grozījumus Valsts sociālo pabalstu likumā, kas nosaka, ka uz valsts sociālajiem pabalstiem nevar vērst parādu piedziņu.

Likuma grozījumi nosaka, ka no valsts sociālajiem pabalstiem (piemēram, ģimenes valsts pabalsta, valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta u.c.) ieturējumi par labu tiesu izpildītājiem nav izdarāmi.

Tādējādi Valsts sociālo pabalstu likums tiek saskaņots ar Civilprocesa likumu, kurā attiecīgus grozījumus Saeima izdarījusi pagājušā gada 17.decembrī.

Šādi likumu grozījumi atrisina situāciju, kad tiesu izpildītāji parādus piedzen no pabalstiem, kas daudziem grūtībās nokļuvušiem cilvēkiem ir teju vienīgie ienākumi un ir nepieciešami pamatvajadzību nodrošināšanai.



Komisijas deputāte A.Ziedone-Kantāne.

Piemaksa bijušajiem baleta māksliniekiem

Saeima 14.janvārī pieņēma grozījumus Valsts un pašvaldību profesionālo orķestru, kora, koncertorganizāciju, teātru un cirka mākslinieku izdienas pensiju likumā. Tie nosaka, ka papildus valsts pensijai Latvijas baleta māksliniekiem, kuri ir atbrīvoti no darba baleta mākslinieka profesijā laikposmā līdz 1998. gada 31.decembrim, tiek maksāta piemaksa par veikto radošo darbu. Piemaksas aprēķināšanas, piešķiršanas un izmaksāšanas kārtību un apmēru nosaka Ministru kabinets.

MANDĀTU, ĒTIKAS UN IESNIEGUMU KOMISIJA

Komisijas galvenie uzdevumi noteikti Saeimas kārtības rullī. Komisija pārbauda vēlēšanu materiālus un sagatavo lēmuma projektus par deputātu mandātu apstiprināšanu vai to atsaukšanu. Pēc komisijas ziņojuma uzklaustīšanas Saeima lemj par deputātu saukšanu pie administratīvās atbildības vai kriminālatbildības. Komisijas uzdevums ir pārraudzīt Saeimas deputātu ētikas kodeksa ievērošanu un izskatīt kodeksa pārkāpumu lietas. Komisijas pienākumos ietilpst arī ikmēneša pārskata sagatavošana Saeimai par iesniegumiem, kas saņemti Saeimas Sabiedrisko attiecību birojā, kā arī par to izskatīšanu Saeimas frakcijās un komisijās.



25.marta sēdē, izskatot komisijā saņemtos iesniegumus.

Komisijas sastāvs:

Vitālijs Orlovs (SC)

Māris Ārbergs (TP)

Baiba Rivža (ZZS)

Andris Bērziņš (LPP/LC)

Valērijs Buhvalovs (PCTVL)

Imants Kalniņš (TB/LNNK)

Janīna Kursīte-Pakule (PS)

Ainars Latkovskis (JL)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretāre

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087418

E-pasts: adrija@saeima.lv



Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai šī gada ziemas sesijā bijušas 17 sēdes.

29.janvarī apritēja gads, kopš Saeimā pēc toreizējā komisijas priekšsēdētāja Sergeja Dolgoplova iniciatīvas tika izveidots Saeimas Apmeklētāju un informācijas centrs. Pēc gada mēs varam secināt, ka tas bijis pareizs solis.

Ļoti bieži iedzīvotāji, vērsoties Saeimā, nav pārliecināti par to, kur meklēt padomu un kurš viņiem var palīdzēt. Tādēļ būtībā Saeimas Apmeklētāju un informācijas centrs darbojas kā tilts starp Saeimu un sabiedrību. Centrs sniedz iespēju iedzīvotājiem klātienē uzzināt par Saeimas darbu, uzrakstīt iesniegumu un centra telpās tikties ar deputātiem.

Komisija regulāri vērtē centra darbu un iepazīstas ar tā sagatavoto informāciju par Saeimā saņemtajiem iesniegumiem. Šī informācija sniedz pilnu ainu par to, kas vēšas Saeimā ar iesniegumiem, kādi jautājumi patlaban ir aktuālākie sabiedrībā un kādas izmaiņas likumdošanā ir nepieciešamas. Ar ikmēneša Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas pārskatu par saņemtajiem iesniegumiem var iepazīties Saeimas mājaslapā.

Mūsu darba prioritāte ir informēt sabiedrību par komisijas darba aktualitātēm, tādēļ šajā sesijā izveidojām savu faktu lapu. Tāpat sākts darbs pie komisijas mājas lapas izstrādes, kas sniegs iedzīvotājiem iespēju nepastarpināti iegūt informāciju par komisiju un Saeimas darbu.

Šīs sesijas laikā izskatījām tikai divus Valsts policijas iesniegumus par deputātu pārkāpumiem ceļu satiksmē, un Saeima atbalstīja deputātu saukšanu pie administratīvās atbildības. Tāpat Saeima piekrita trīs deputātu sodīšanai par savu radnieku algošanu deputāta palīga amatā. Esmu pārliecināts, ka šāda deputātu rīcība nav atbalstāma un tas nav ētiski.

Aktuāli joprojām bija deputātu disciplīnas jautājumi. Komisija jau vairākkārt ir uzsvērusi, ka ikvienam deputātam jāapzinās, ka viņš ir publiska persona, kura strādā sabiedrības labā. Deputāti ir tautas vēlētas amatpersonas, un mums jādara viss nepieciešamais, lai iedzīvotāju doto uzticību nepieviltu.

Vitālijs Orlovs,
Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas priekšsēdētājs

PIEPRASĪJUMU KOMISIJA

Komisijai ir divi galvenie darbības virzieni. Viens no tās uzdevumiem ir Saeimas deputātu pieprasījumu izskatīšana, kas adresēti valdības locekļiem. Izskatot konkrēto pieprasījumu, uz komisijas sēdi tiek aicināts Ministru prezidents vai attiecīgais ministrs. Otrs darbības virziens ir sabiedrībā aktuālu jautājumu izskatīšana, uzklausot atbildīgo iestāžu, nozaru ekspertu un nevalstiskā sektora skaidrojumus un viedokļus.



Pieprasījumu komisijas sēdē. No kreisās: A.Brigmanis, Ē.Zommere.

Komisijas sastāvs:

Augusts Brigmanis (ZZS)

Ērika Zommere (TP)

Gunārs Laicāns (PS)

Dzintars Ābiķis

Ilma Čepāne (PS)

Jānis Dukšinskis (LPP/LC)

Aleksejs Holostovs (SC)

Liene Liepiņa (JL)

Leopolds Ozoliņš (ZZS)

Raimonds Pauls (TP)

Pauls Putniņš (ZZS)

Inguna Rībena (JL)

Atis Slakteris (TP)

Juris Sokolovskis (PCTVL)

Jānis Urbanovičs (SC)

Imants Valers (TP)

Mihails Zemļinskis (SC)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedre
sekretārs

Pieprasījumu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087252

E-pasts: zedolfa@saeima.lv



Šīs sesijas laikā komisija ir sanākusi uz 12 sēdēm, lai izskatītu gan sabiedrībā aktuālus jautājumus, gan deputātu pieprasījumus. Komisijas darbs ziemas sesijā bija cieši saistīts ar galvenajām iekšpolitiskajām aktualitātēm valstī.

Ziemas sesijā komisija izskatīja trīs pieprasījumus Ministru prezidentam Valdim Dombrovskim: „Par datu noplūdi no Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmas”; „Par finansējumu Valsts arhīvu sistēmas iestādēm un arhīvu pamatdarbības nodrošināšanu”; „Par veselības nozarei atvēlētā finansējuma izšķērdēšanu”. Komisija rūpīgi analizēja šos pieprasījumus un nolēma tos noraidīt.

Komisijas sēdēs apspriesto aktualitāšu loks bija diezgan daudzpusīgs. Mēs tikāmies ar valsts akciju sabiedrības „Latvijas pasts” vadību, lai pārrunātu uzņēmuma darbības optimizāciju. Savukārt ar akciju sabiedrības „Latvenergo” vadību diskutējām par elektroenerģijas nodrošinājumu valsts reģionos. Komisija arī izvaicāja atbildīgās amatpersonas par kultūras pieminekļu aizsardzības problēmām Rīgā un Jūrmalā, Latvijas nepilsoņu atteikšanos no nepilsoņu statusa, kā arī skaidroja situāciju privātpersonu veselības apdrošināšanā. Tāpat sasaucām komisijas sēdi, lai iepazītos ar profesionālās izglītības iestāžu optimizācijas pamatnostādņēm 2010.-2015.gadam. Šīs diskusijas deputātu ikdienas darbā ir ļoti nozīmīgas, jo palīdz formulēt frakcijas viedokli par konkrētiem priekšlikumiem likumdošanas izmaiņām.

Komisija arī pavasara sesijā sekos līdzī aktualitātēm, un arī nākamajās sēdēs komisijas darba kārtībā būs ne tikai deputātu pieprasījumi, bet arī citi jautājumi, kas svarīgi Latvijas iedzīvotājiem.

Augusts Brigmanis,
Pieprasījumu komisijas priekšsēdētājs

PUBLISKO IZDEVUMU UN REVĪZIJAS KOMISIJA

Komisija nav likumdošanas komisija tradicionālajā izpratnē – tās pamatdarbs ir Valsts kontroles ziņojumu izskatīšana un konstatēto trūkumu novēršanas uzraudzība. Auditētajām ministrijām un iestādēm ir pienākums komisijai sniegt informāciju par konstatēto trūkumu novēršanas gaitu. Ja institūcijas nav pilnībā novērsušas pārkāpumus, komisija noskaidro iemeslus, uzklausa argumentus un, izvērtējot situāciju, nosaka papildu termiņus trūkumu novēršanai. Komisija pārbauda Saeimas grāmatvedību, izdevumu lietderību un likumību, kā arī parlamenta gada pārskatus. 2009.gada sākumā komisijai tika uzticēta starptautiskā aizdevuma izlietošanas uzraudzība, kuras ietvaros darbam komisijā tika piesaistīti eksperti gan no valsts institūcijām, gan nevalstiskā sektora.



Komisijas 24.marta sēdē.

Komisijas sastāvs:

Andris Bērziņš (ZZS)
Aleksejs Vidavskis (SC)
Jānis Lagzdiņš (TP)
Vitālijs Aizbalts (LPP/LC)
Guntis Bērziņš (JL)
Uldis Briedis (TP)
Juris Dalbiņš (TP)
Oļegs Deņisovs (SC)
Inta Feldmane (LPP/LC)
Jānis Klaužs (TP)
Sarmīte Ķikuste (JL)
Ingmārs Līdaka (ZZS)
Jakovs Pliners (PCTVL)
Jānis Reirs (JL)
Anna Seile (PS)
Oskars Spurdziņš (TP)
Dagnija Staķe (ZZS)
Kārlis Šadurskis (PS)
Jānis Tutins (SC)

priekšsēdētājs
priekšsēdētāja biedrs
sekretārs

Publisko izdevumu un revīzijas komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087351

E-pasts: arita.cimermane@saeima.lv



Ziemas sesijā Publisko izdevumu un revīzijas komisija sanāca uz 34 sēdēm, lai izskatītu Valsts kontroles ziņojumus, uzraudzītu Saeimas tēriņus un pārraudzītu arī starptautiskā aizdevuma izlietojumu.

Aizvadītajā gadā Saeimai, līdztekus citām valsts budžeta iestādēm, bija jāveic būtisks tēriņu samazinājums. Komisijas galvenā rūpe ir raudzīties, lai, maksimāli samazinot Saeimas tēriņus, nepasliktinātos darba kvalitāte. 2009.gadā ietaupījums rasts visās budžeta pozīcijās, īpaši komandējumu sadaļā. Patlaban tiek rūpīgi vērtēta katra komandējuma efektivitāte un pievienotā vērtība.

Izskatot Valsts kontroles ziņojumus, komisijas sēdēs diskutēts par vairākiem sabiedrībai nozīmīgiem revīzijas ziņojumiem. Ziemas sesijā skatīti ziņojumi par ieņēmumu izlietojumu Latvijas Valsts radio un televīzijas centrā, par Juridiskās palīdzības administrācijas sniegto pakalpojumu pieejamību, par sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju rīcību ar valsts naudu, kā arī par revīziju Veselības ministrijas padotības iestādēs un citās institūcijās.

Šīs sesijas sākumā apritēja gads, kopš komisijai tika uzticēta starptautiskā aizdevumu izlietojuma uzraudzības funkcija. Patlaban tapis ziņojums par starptautiskā finanšu aizdevuma izlietojumu un ekonomikas stabilizācijas un izaugsmes atjaunošanas procesa uzraudzību, kuru komisija izstrādāja ciešā sadarbībā ar Valsts kontroli un nozares ekspertiem. Mūsu rīcībā esošā informācija neliecina, ka piešķirtā nauda būtu izšķērdēta. Uzskatām, ka aizdevums izlietots tam paredzētajiem mērķiem – valsts budžeta deficīta samazināšanai, valsts iekšējā parāda pārfinansēšanai, „Parex bankas” atbalstam, kā arī Valsts kases likviditātes rezerves palielināšanai.

Vienlaikus komisija secina, ka valdības rīcība nav bijusi orientēta uz vienotu mērķu realizāciju. To kavē vienota vidēja termiņa stratēģiskās plānošanas dokumenta neesamība, kā arī valdības nostāja Eiropas Savienības fondu apgūvē. Valdībai ir jāveic strukturālas izmaiņas Eiropas Savienības fondu vadībā un apguves organizācijā. Tikpat būtiski ir arī aktualizēt struktūrfondu plānošanas dokumentu 2007.-2013.gadam, ņemot vērā pašreizējo ekonomisko situāciju.

Komisija jau vairākkārt norādījusi, ka ir pēdējais laiks izstrādāt plānu, kas tiktu sasaistīts ar valsts budžeta izstrādi. Un liekas, ka komisijas darba pūliņiem ir rezultāts – valdība marta vidū apstiprinājusi Latvijas stratēģiskās attīstības plāna 2010.-2013.gadam projektu. Patlaban valsts budžets tiek izstrādāts atrauti no iepriekš izstrādātajiem politikas plānošanas dokumentiem. Vienots vidēja termiņa stratēģiskās attīstības plāns ļautu ne tikai mērķtiecīgi plānot valsts budžetu, bet arī viestu skaidrību par tālāko valsts attīstību. Ikvienam iedzīvotājam ekonomiski tik sarežģītā laikā ir svarīgi plānot savu dzīvi, un arī valdībai jābūt skaidrai valsts turpmākās attīstības vīzijai.

Andris Bērziņš,
Publisko izdevumu un revīzijas komisijas priekšsēdētājs

SAIMNIECISKĀ KOMISIJA

Komisijas pārziņā ir Saeimas saimniecības uzraudzība un kontrole. Katru gadu sadarbībā ar Saeimas Kanceleju komisija sagatavo ikgadējo Saeimas budžeta pieprasījumu. Komisija arī koordinē Saeimas frakciju, komisiju un deputātu darba nodrošinājumu, uzrauga valsts iepirkumus, ēku remontus, kā arī Saeimas finanšu līdzekļu izlietojumu. Tāpat komisija lemj par kompensācijām deputātiem par dzīvojamo telpu īri vai viesnīcas izdevumiem, transporta un sakaru izdevumiem.



Saimnieciskās komisijas sēdē.

Komisijas sastāvs:

Vilnis-Edvīns Bresis (ZZS)

Vents Armands Krauklis (TP)

Anatolijs Mackevičs (LPP/LC)

Igors Aleksandrovs (JL)

Ainars Baštiks (LPP/LC)

Ingrīda Circene (JL)

Guntis Jānis Eņiņš (ZZS)

Sergejs Fjodorovs (SC)

Māris Grīnblats (TB/LNNK)

Madars Lasmanis (JL)

Sergejs Mirskis (SC)

Miroslavs Mitrofanovs (PCTVL)

Skaidrīte Pilāte (ZZS)

Artūrs Rubiks (SC)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Saimnieciskās komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087214

E-pasts: inese.silabriede@saeima.lv



Ziemas sesijā esam strādājuši sešās komisijas sēdēs, un lielāko daļu laika veltījām tam, lai kopā ar Saeimas Prezidiju un Juridisko biroju izstrādātu kārtību, kā Saeimas deputāti, frakcijas un komisijas turpmāk izmantos Saeimas autobāzes transportu.

Tāpat mēs komisijā izskatījām deputātu iesniegumus par dzīvojamās telpas īres, transporta un sakaru izdevumu kompensāciju piešķiršanu un grozījumiem to apjomā vai izmaksas kārtībā. Kopā ar Saeimas Kanceleju apspriedām aktuālos Saeimas darbības nodrošināšanas jautājumus.

Kopumā jāsaprot, ka šajos taupības apstākļos Saeimas saimnieciskajā darbībā ir iestājies tāds kā „miera periods”. Tāpēc arī mūsu komisija strādāja ierastajā režīmā un sekoja līdzi tam, kā tiek izmantoti Saeimas finanšu un materiālie resursi.

Nākamajā darba cēlienā mēs lūkosim, kā funkcionē autotransporta izmantošanas jaunā sistēma, un domāsim, vai nepieciešams to pilnveidot. Tāpat mums ir padomā pārskatīt noteikumus, kas skar Saimnieciskās komisijas kompetenci. Vēl izvērtēsim Saeimas šī gada budžeta izpildi un uzsāksim darbu pie parlamenta 2011.gada budžeta projekta.

Vilnis-Edvīns Bressis,
Saimnieciskās komisijas priekšsēdētājs

NACIONĀLĀS DROŠĪBAS KOMISIJA

Komisija izskata jautājumus, kas skar Latvijas drošību un aizsardzību, kā arī ar šo sfēru saistītās ekonomiskās, politiskās, sociālās, militārās, zinātniskās, tehniskās un citas intereses. Komisijas darbības galvenie uzdevumi noteikti Nacionālās drošības likumā, Valsts drošības iestāžu likumā un Operatīvās darbības likumā. Likumdošanas funkcija komisijai nav paredzēta, bet tā veic parlamentāro uzraudzību pār valsts drošības iestādēm – Satversmes aizsardzības biroju, Militārās izlūkošanas un drošības dienestu un Drošības policiju. Komisijas deputāti regulāri uzklausa to vadītāju ziņojumus un pārskatus, kā arī iepazīstas ar šo iestāžu dienesta dokumentiem un sniegto informāciju. Komisijas uzdevumos ietilpst arī Nacionālās drošības koncepcijas un Valsts aizsardzības koncepcijas apstiprināšana, kā arī valsts drošības iestāžu personāla komplektēšanas principu izvērtēšana. Komisija akceptē un pārrauga nacionālās drošības vajadzībām piešķirto budžeta līdzekļu izlietojumu, kā arī izvērtē valsts drošības iestāžu budžetu projektus. Komisijas sēdes ir slēgtas un atbilstoši izskatāmajai tēmai tiek klasificētas.

Komisijas sastāvs:

Māris Kučinskis (TP)

Dzintars Zaķis (JL)

Gundars Daudze (ZZS)

Juris Dobelis (TB/LNNK)

Dzintars Jaundžeikars (LPP/LC)

Andrejs Klementjevs (SC)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Nacionālās drošības komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087251

E-pasts: sandra.bumbiere@saeima.lv



Arī šajā sesijā komisijas uzmanības centrā bija parlamentārā kontrole pār valsts drošības iestāžu darbu, tādēļ regulāri tikāties ar šo institūciju vadītājiem. Vairākus nacionālajai drošībai būtiskus jautājumus pēc nepieciešamības pētījām un analizējām arī detalizētāk.

Paralēli tam turpinājām sekot līdzī arī valsts finanšu stabilitātes jautājumiem, jo tie vistiešākajā veidā ietekmē valsts drošību. Līdz ar banku sektora stabilitātes problēmām nu jau ilgāku laiku kā esam paplašinājuši savu darbības lauku un aktīvi pētām arī šos jautājumus, regulāri tiekoties ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas pārstāvjiem.

Komisija nāca klajā ar likumdošanas iniciatīvu, lai nākotnē novērstu Ministru kabineta slēgto sēžu protokolu publiskošanu, kā tas bija gadījumā ar „Parex bankas” pārņemšanu. Iepazīstoties tuvāk ar notikušo, secinājām, ka šim protokolam nemaz nebija oficiāla protokola statuss, sēdes gaita netika atspoguļota protokolā un šāda kārtība nedod nekādas pārskata iespējas iespējamās konflikta situācijās. Tieši tādēļ patlaban jau otrajā lasījumā Saeimā ir mūsu sagatavotie atbilstošie grozījumi Ministru kabineta iekārtas likumā.

Vēl viena aktuāla tēma, kurai komisija pievērsa pastiprinātu uzmanību, saistīta ar televīzijas pāreju no analogā uz digitālo formātu. Mūs īpaši uztrauc situācija informatīvajā laukā pēc digitālās televīzijas ieviešanas Latvijas austrumu pierobežā. Tur jau šobrīd ir ļoti ievērojams informatīvais spiediens no Krievijas un Baltkrievijas televīziju puses. Mums ir bažas, ka nākotnē šo teritoriju atraušana no Latvijas informatīvā lauka varētu kļūt vēl lielāka, jo šī reģiona trūcīgajiem iedzīvotājiem būs problemātiski iegādāties dekoderus. Tādēļ esam ne tikai pauduši bažas par šo iespējamo risku, bet arī iesnieguši konkrētu programmu dekoderu iegādes izdevumu kompensēšanai Latgales pierobežas iedzīvotājiem.

Visbeidzot, komisijas uzmanības lokā bija arī datu noplūde no Valsts ieņēmumu dienesta. Esam pieprasījuši un izanalizējuši visu ar šo tēmu saistīto normatīvo aktu stāvokli Latvijā. Secinājām, ka līdzšinējā sistēmas kontrole un uzraudzība bijusi nepilnīga un pat veicināja šīs informācijas sistēmas nedrošumu. Turpināsim darbu pie šī jautājuma un lemsim, vai Saeimā pārņemt atsevišķas šīs sistēmas sakārtošanas iniciatīvas, jo ir bažas, ka valdībā sakārtošanas process varētu būt ļoti ilgs.

Māris Kučinskis,
Nacionālās drošības komisijas priekšsēdētājs

PILSONĪBAS LIKUMA IZPILDES KOMISIJA

Komisija veic parlamentāro kontroli pār Pilsonības likuma izpildi un raugās, lai pilsonības iegūšanas vai zaudēšanas process noritētu atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Pilsonības likums nosaka, ka komisijai ir tiesības lemt, vai konkrētajai personai būtu piešķirama pilsonība par īpašiem nopelniem Latvijas labā. Komisijas darbā tiek iesaistīta Iekšlietu ministrija, Tieslietu ministrija, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Sabiedrības integrācijas fonds un citas institūcijas.



Komisijas sēdē. No kreisās: P.Tabūns, P.Hanka.

Komisijas sastāvs:

Pēteris Tabūns (TB/LNNK)
Anta Rugāte (TP)
Ausma Ziedone-Kantāne (JL)
Aija Barča
Ina Druviete (PS)
Aleksandrs Golubovs (SC)
Uldis-Ivars Grava (JL)
Pēteris Hanka (ZZS)
Ivans Klementjevs (SC)
Visvaldis Lācis
Kārlis Leiškalns (TP)
Ivans Ribakovs (SC)
Jānis Strazdiņš (ZZS)
Viktors Ščerbatihis (ZZS)
Inese Šlesere (LPP/LC)

priekšsēdētājs
priekšsēdētāja biedre
sekretāre

Pilsonības likuma izpildes komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087216

E-pasts: pilskom@saeima.lv



Ziemas sesijā Pilsonības likuma izpildes komisija sanāca uz 12 sēdēm. Galvenā darba aktualitāte joprojām bija Naturalizācijas pārvaldes reorganizācijas ietekme uz naturalizācijas procesa norisi. Svarīgi, lai tiktu nodrošināta naturalizācijas procesa nepārtrauktība un netiktu pazemināta pakalpojuma kvalitāte.

Deputāti noskaidroja, ka arī pēc Naturalizācijas pārvaldes reorganizācijas naturalizācijas procesa norise nav traucēta. Komisija atzinīgi novērtēja, ka savlaicīgi veikti sagatavošanas darbi, lai Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde 1.martā bez aizķeršanās pārņemtu naturalizācijas funkcijas izpildi.

Tagad pilsonības iegūšanu var kārtot jebkurā Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes nodaļā, kas neapšaubāmi uzlabo pakalpojuma pieejamību. Ņemot vērā, ka dokumentus var kārtot tuvāk dzīvesvietai, marta pirmajā nedēļā par 15 procentiem pieauga saņemto naturalizācijas pieteikumu skaits. Laiks rādīs, vai šī tendence saglabāsies arī ilgākā laika periodā.

Pilsonības likumā noteikto zināšanu pārbaudes vai nu noris tajās pašās telpās, kur līdz šim, vai arī citur, un klienti ir savlaicīgi informēti par izmaiņām. Eksāmenu kārtošana joprojām iespējama Liepājā, Rīgā un Daugavpilī, pārbaudes var kārtot arī Jēkabpilī, Valmierā un Ventspilī.

2009.gada skaitļi liecina, ka naturalizējušies apmēram divi tūkstoši cilvēku. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu statistiku, vairāk naturalizēties vēlas vīrieši darbspējīgā vecumā. Taču pirmo gadu naturalizācijas procesa vēsturē vairāk par naturalizēties gribētājiem bija tādu, kuri atteicās no Latvijas pilsonības vai nepilsoņa statusa. Daudzi materiālu ieguvumu vadīti izvēlas pieņemt Krievijas pilsonību, jo tur, piemēram, sievietes var pensionēties no 55 gadu vecuma.

Šajā sesijā pārrunājām arī Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes darbu, gatavojoties elektronisko identifikācijas karšu ieviešanai. Kartes plānots ieviest 2011.gada pirmajā pusē, un valsts nodeva par to iegūšanu būs 10 līdz 12 latī. Svarīgi neaizmirst, ka tas būs ne tikai identifikācijas dokuments, bet kalpos arī kā e-paraksts. Iedzīvotāji varēs izvēlēties – saņemt pasi, identifikācijas karti vai abus šos dokumentus.

Komisijas darbā uz pilsonības procesiem skatāmiem plaši, tāpēc diskutējam arī par integrācijas un valsts valodas politikas aspektiem. Tieslietu ministrijas paspārnē šobrīd notiek darbs pie Sabiedrības integrācijas pamatnostādņēm. Tas ir svarīgs dokuments, kurā galvenā uzmanība jāvelta tieši etniskajai integrācijai, to veidojot uz latviešu kultūras bāzes. Arī Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta komitejas vadītāja Eiženija Aldermane apliecināja, ka patriotiska audzināšana būs domes integrācijas jomas prioritāte.

Tāpat skatījām jautājumu par nepieciešamo finansējumu Itas Kozakevičas Latvijas Nacionālo kultūras biedrību asociācijas ēkas uzturēšanai. Ar gandarījumu jāatzīst, ka, Saeimas komisiju pamudināta, izpildvara spēja atrast tos dažus tūkstošus, kas tik ļoti bija nepieciešami biedrības ēkas uzturēšanai.

Arī pavasara sesijā turpināsim rūpīgi sekot līdzi naturalizācijas procesa norisei, tagad jau Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes paspārnē. Iespējams, izbraukuma sēdē apmeklēsīm pārvaldi un eksāmenu kārtošanas vietu.

Pēteris Tabūns,
Pilsonības likuma izpildes komisijas priekšsēdētājs

EIROPAS LIETU KOMISIJA

Komisija ir viena no būtiskākajām ES jautājumu koordinācijas instancēm Latvijā. Tas ir noslēdzošais posms, sagatavojot Latvijas nostāju jeb nacionālo pozīciju par ES ministru padomēs izskatāmajiem jautājumiem. Pozīcijas Saeimā tiek iesniegtas pēc to apstiprināšanas Ministru kabinetā. Ministram, kurš pārstāv Latviju attiecīgās nozares ES ministru padomē, ir pienākums iepazīstināt komisiju ar Latvijas valdības nostāju visos nozīmīgajos lēmumos attiecībā uz likumdošanu un stratēģiskajiem jautājumiem. Ministrs saņem parlamenta mandātu paust Latvijas viedokli ES ministru padomes sanāsmē tikai pēc tam, kad pozīcija ir saskaņota ar komisiju. Komisija organizē regulāras tikšanās ar ministriem, ekspertiem un sociālajiem partneriem, lai apspriestu visdažādākos ES dienaskārtības jautājumus.



Eiropas lietu komisijas 19.marta sēdē.

Komisijas sastāvs:

Vaira Paegle (PS)

Karina Pētersone (LPP/LC)

Andis Kāposts (ZZS)

Valērijs Agešins (SC)

Solvita Āboltiņa (JL)

Silva Bendrāte (JL)

Vladimirs Buzajevs (PCTVL)

Boriss Čilevičs (SC)

Jānis Eglītis (TP)

Nikolajs Kabanovs (SC)

Oskars Kastēns (LPP/LC)

Alberts Krūmiņš (JL)

Vineta Muižniece (TP)

Artis Pabriks

Igors Pimenovs (SC)

Jānis Porietis (TP)

Dzintars Rasnačs (TB/LNNK)

Mārtiņš Roze (ZZS)

Staņislavs Šķesters (ZZS)

priekšsēdētāja

priekšsēdētājas biedre
sekretārs

Eiropas lietu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087324

E-pasts: elk@saeima.lv



Šajā ziemas sesijā Eiropas lietu komisija sanāca uz 25 sēdēm. Līdztekus Latvijas nacionālo pozīciju apstiprināšanai komisijas uzmanības centrā arī šajā laika periodā bija parlamentārā kontrole pār Eiropas Savienības struktūrfondu apguvi.

Eiropas Savienības fondu līdzekļi patlaban ir gandrīz vienīgās Latvijā pieejamās investīcijas. Tādēļ mums jādara viss iespējamais, lai šo finansējumu izmantotu pēc iespējas efektīvāk. Būtiski, lai Eiropas Savienības fondu projektu aktivitātēm būtu reāla pievienotā vērtība, kas veicinās mūsu ekonomisko attīstību un izešanu no krīzes. Tāpat Eiropas Savienības fondu projektu detaļās nepieciešama lielāka caurskatāmība.

Atklātība un finansējuma skaidra pārskatāmība ir viens no Eiropas Savienības pamatprincipiem, un Eiropas pieredze liecina – jo atklātāka ir fondu apguves procedūra, jo lielāks sabiedriskais ieguvums. Tieši tādēļ arī mēs kā Eiropas lietu komisija šajā sesijā ļoti aktīvi iestājamies par maksimālu atklātību Valsts kancelejas administrētajos projektos.

Man ir bažas, vai valsts un sabiedrības interesēm atbilst tas, ka netiek atklātas Eiropas Savienības projektu realizācijas maksimālās summas. Šādu lēmumu iestādes pamato ar bažām, ka projekti tiktu realizēti par visaugstākajām izmaksām, kas valstij nebūtu izdevīgi. Tomēr šāds iestāžu apgalvojums ir pilnīgi aplams!

Tieši pretēji – starptautiskie eksperti ir pierādījuši, ka maksimālo summu atklāšana iepirkumu konkursos veicina konkurenci. Esmu gatava par šo jautājumu uzrunāt finanšu ministru un rosināt atbilstošas izmaiņas Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības likumā. Šobrīd šis likums nosaka, ka Eiropas Savienības fonda projekta iesnieguma lieta ir ierobežotas pieejamības informācija. No šāda ierobežojuma taupības nolūkos ir jāatsakās.

Tāpat joprojām uzskatu, ka valsts pārvaldes funkciju izvērtēšanai un uzlabošanai jābūt vienam no ierēdņu pamatuzdevumiem un tam nav jātērē Eiropas Savienības fondu finansējums, kuru lietderīgāk var izmantot ekonomikas sildīšanai. Nav arī mazinājušās bažas par šo projektu ietvaros iecerēto valsts pārvaldes funkciju auditu realizācijas kvalitāti un rezultātiem.

Vaira Paegle,
Eiropas lietu komisijas priekšsēdētāja

Turpinājumā par Saeimas Eiropas lietu komisijas rudens sesijas aktualitātēm.

Parlamentārā kontrole pār ES fondu līdzekļu izmantošanu ierēdņu izglītošanai

Eiropas lietu komisija vairākās sēdēs arī ziemas sesijā pievērsa uzmanību Valsts kancelejas projektiem, kuros ES fondu līdzekļus plānots izmantot valsts pārvaldes administratīvās kapacitātes stiprināšanai.

Uzklusot Valsts kancelejas informāciju par ES fondu līdzekļu izmantošanu valsts pārvaldes stiprināšanā, deputāti kritiski vērtēja to, ka joprojām nav skaidri definētas jomas, kurās plānots vērtēt strukturālo reformu ietekmi.

Komisija norādīja, ka administratīvās kapacitātes stiprināšanai jābūt vienam no valsts pārvaldes pamatuzdevumiem. Līdz ar to ierēdniecības piedāvātais plāns, kā izmantot ES fondu naudu ierēdņu analītisko spēju stiprināšanai, atspoguļo civildienesta un valsts pārvaldes mazspēju. Tāpat komisija pauda neizpratni par izveidojušos situāciju, kurā Valsts kanceleja tikai pēc atkārtota pieprasījuma Saeimai iesniedza visu informāciju par iecerētajiem projektiem.

Stratēģijas „ES 2020” izstāde

Eiropas lietu komisija vairākas sēdes veltīja ES stratēģiskās plānošanas dokumentam „ES 2020”, ar kuru plānots aizstāt Lisabonas stratēģiju. 15.janvārī komisija neapstiprināja Finanšu ministrijas izstrādāto Latvijas nacionālo pozīciju ES Ekonomikas un finanšu ministru padomei, kurā tika runāts par jaunās stratēģijas izstrādi. Deputāti pauda neapmierinātību, ka nacionālajā pozīcijā par šiem Latvijai būtiskajiem jautājumiem nav atspoguļots visas valdības viedoklis, bet iekļauta tikai Finanšu ministrijas nostāja.

Nacionālo pozīciju komisija apstiprināja pēc tās būtiskas papildināšanas. Komisija rosināja jau laikus strādāt, lai jaunā ES attīstības stratēģija būtu saskaņā ar Latvijas nacionālajiem plānošanas dokumentiem – Nacionālo attīstības plānu, Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, Ekonomikas stabilizācijas programmu.

Tāpat komisija aicināja Latvijas atbildīgās institūcijas aktīvi meklēt sabiedrotos citu ES dalībvalstu vidū, lai jaunās stratēģijas izstrādes gaitā sekmīgi aizstāvētu mūsu valsts nacionālās intereses, tostarp attiecībā uz Latvijai nozīmīgo ES kohēzijas politiku.



Komisijas sēdē. Pie galda no kreisās: komisijas konsultante K.Jeremjonoka, komisijas priekšsēdētāja V.Paegle un komisijas sekretārs A.Kāposts.

Diskusija par ES prezidentūru prioritātēm

Eiropas lietu komisija un Ārlietu komisija, tiekoties ar Beļģijas, Ungārijas un Zviedrijas vēstniekiem, kā arī Spānijas vēstniecības pilnvaroto lietvedi, pārrunāja šo valstu prioritātes ES Padomes prezidentūru vadīšanas laikā.

Deputāti iepazīs ar aizvadītās Zviedrijas prezidentūras rezultātiem, kā arī diskutēja par tā dēvēto ES prezidentūru trio – Spānijas, Beļģijas un Ungārijas – prioritātēm. Trīs dalībvalstu prezidentūra ES Padomē 18 mēnešu periodā, kas nodrošina ES Padomes darba un ES dienaskārtības pēctecību, oficiāli tika izveidota ar Lisabonas līguma stāšanos spēkā.

Tikšanās ar komisāru Andri Piebalgu

Eiropas lietu komisijas un Ārlietu komisijas deputāti, tiekoties ar ES attīstības sadarbības komisāru Andri Piebalgu, izteica pārliecību, ka Latvijas virzītais komisārs sniegs pozitīvu ieguldījumu vienotas ES ārpolitikas veidošanā. Vienlaikus deputāti pauda cerību, ka A.Piebalga darbība jaunajā amatā arī Latvijā veicinās izpratni par attīstības politikas nozīmi.

Situācija uz Šengenas ārējām robežām

Uzklausot Valsts robežsardzes sniegto informāciju, deputāti secināja, ka, neskatoties uz finanšu trūkumu, Valsts robežsardze izpilda Šengenas līguma prasības un sekmīgi apsargā ES robežu ar Krieviju un Baltkrieviju.

Kā noskaidroja deputāti, līdzekļu trūkuma dēļ Valsts robežsardzē likvidētas trīs reģionālās pārvaldes un atlaisti 300 darbinieki. Tomēr valsts robežu ar Krieviju un Baltkrieviju šie samazinājumi nav skāruši, un tā tiek apsargāta atbilstoši Šengenas līguma prasībām.

Tikšanās ar Turcijas Eiropas lietu ministru

Tiekoties ar Turcijas Eiropas lietu ministru Egemenu Bağışu (*Egemen Bağış*), deputāti uzsvēra, ka ES iestāšanās sarunām jānotiek uz vienādiem noteikumiem ar visām kandidātvalstīm, neatkarīgi no to ģeogrāfiskā izvietojuma vai iedzīvotāju reliģiskās piederības. Deputāti akcentēja Turcijas stratēģisko nozīmi ES būtiskos ekonomikas un politikas jautājumos.



No kreisās: A.Krūmiņš, J.Porietis, Dz.Rasnačs.

Diskusija par Latvijas enerģētikas politiku

Diskutējot par Latvijas enerģētikas politiku, komisijas deputāti rosināja to rūpīgāk saskaņot ar šīs nozares prioritātēm ES, kā arī rūpēties, lai enerģētikas politika būtu izdevīga patērētājiem.

Informāciju sagatavoja Saeimas Sabiedrisko attiecību biroja Preses dienests sadarbībā ar Saeimas komisijām. Foto – Saeimas Kanceleja.